פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 8-טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 71 | Łódź, Czwartek, 23 marca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, כ"ה אדר תרצ"ג | № 71

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

דיפלאמאטישע אינטערווענץ

געגען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד

גרויסע פראטעסט-אקציע פון אמעריקאנער יודען געגען דייטשלאנד

וואשינגטאן, 22. (ספ. טעל.)

אין פאלאמענט האט זיך געמאלדען א דע־לעגאציע פון אמעריקאנער יודען מיט דער בקשה אויסצופארשען דעם עניין רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד, ווען די דאזיגע קלאגען וועלען זיך ארויסווייזען פאר ריכטיגע — אונטערנעמען געהע־ריגע דיפלאמאטישע שריט.

ניו־יארק. 22. (יט"א טעלעגראפיש).

אויף דער איניציאטיוו פון יודיש־אמעריקא־נישען קאנגרעס איז צוזאמענגערופען געווארען א גרויסע קאנפערענץ וועגען די געשעהענישען אין דייטשלאנד. אין דער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט 12 הונדערט דעלעגאטען, וועלכע רעפרע־זענטירען זעקס הונדערט אינסטיטוציעס.

ס'איז בעשלאסען געווארען אנצוהייבען א גרויסע פראטעסט־אקציע אין גאנצען לאנד. צו דעם צוועק איז געוועהלט געווארען א קאמיטע פון 100 פערזאן אויף אנצופיהרען מיט דער אקציע.

ניו־יארק. 22. (ספ. טעל.)

די אנטיסעמיטישע געוואלד־אקטען אין דייטש־לאנד האבען ארויסגערופען אין אמעריקא א גרוי־סען איינדרוק.

אויף דער אינטערווענץ פון די יודישע ארגא־ניזאציעס, האט דער שטאטס־סעקרעטאר הול א־רויסגעפאדערט ביי די קאנסולען און ביים אמבא־סאדאר אין בערלין גענויע בעריכטען, בכדי א־רויסצושיקען א באטע.

דעם פראטעסט האבען אויך אונטערגעשריבען א סך בעריהמטע קאטאליקען און פראטעסטאנטען, און צ. א. דער געוועז. אמבאסאדאר זשעראלד דזש־ווייס, געוועז. מיניסטארען, רעקטארען, אדוואקא־טען און פארשטייער פון גייסטליכע.

גלייכצייטיג פערשפרייט זיך די בעוועגונג צו באייקאטירען דייטשע סחורות.

די ארגאניזאציע פון וועטעראנען־יודען פון דער דייטשער ארמעע האט צוריקגעצויגען די בעשטעלונג אויף דייטשע סחורות אין דעם ווערט פון 2 מיליאן דאלאר.

אויב די געוואלד־טאטען וועלען נישט אויפהער־רען וועט זיך דער באייקאט פערשפרייטען אויפ'ן גאנ־צען לאנד.

די יודען האבען זיך אויך געווענדעט צום אר־בייטס־מיניסטער וועגען פערלייכטערען די אימיגרא־ציע־פארשריפטען בכדי צו געבען א מעגליכ־קייטען די קרובים פון די אמעריקאנער יודען.

היינט — אלגעמיינער שטרייק אין לאדז

אלס סאלידאריטעט-אויסדרוק צו די שטרייקענדע טעקסטיל-ארבייטער

(2) לויט'ן בעשלוס פון דער קאנפערענץ, וואס איז מאנטאג פארגעקומען אין שטאט־ראט פון אלע צענטראלעס פון די טעקסטיל־ארבייטער־פעראיי־נען, וועט היינט, דאנערשטאג, אויסברעכען אן אל־געמיינער שטרייק, אלס אויסדרוק פון סאלידאריטעט צו די שטרייקענדע טעקסטיל־ארבייטער.

עס וועלען אויך פערשטייקען אלע שטאטישע איינריכטונגען און אינסטיטוציעס, א חוץ די פאגא־טאריע און שפיטאלען.

אויך די טראמוואי־אנגעשטעלטע און ארביי־טער האבען זיך ארויסגעזאגט אויף א פערזאמלונג, פאר'ן היינטיגען שטרייק. דאסזעלבע האבען אויך ערקלערט די אנגעשטעלטע פון די צופאהר־טראמ־וואיען.

אין דער רעזאלוציע, וואס איז אנגענומען געווארען אויף דער פערזאמלונג פון די טראמ־וואי־אנגעשטעלטע און ארבייטער, ווערט אויך גע־זאגט, אז זיי זענען גרייט צוזוטרעטען צו א גענע־ראל־שטרייק, אין פאל די טעקסטיל־אינדוסטריעלער וועלען נישט נאכגעבען די פאדערונגען פון די טעקסטיל־ארבייטער.

סאנאטארישע טראמוואי-ארבייטער סאלידאריזירען זיך נישט מיט דעם היינטיגען אלגעמיינעם שטרייק

געכטען אוונט איז אין פערבאנד פון טראמ־וואי־ארבייטער ז.ז.ז. פארגעקומען א פערזאמלונג וועגען אלגעמיינעם שטרייק.

נאך א לענגערער דיסקוסיע איז בעשלאסען גע־ווארען נישט צוזוטרעטען צום שטרייק. די טראמ־ווייען זאלען קורסירען נארמאל. דעם טאג פער־דינסט איבערגעבען פאר די שטרייקענדע טעקס־טיל־ארבייטער.

פערמ'שפטע סטודענטען

ווארשא, 22. (טעלעפאניש).

דאס היגע סטא־אסטווע־געריכט האט געכטען פערמשפט 6 סטודענטען צו 60 טעג אומבעדינגטען ארעסט פאר'ן שטערען די עפענטליכע רוה דעם 2 מערץ.

טיף דערשיטערטע צוליב'ן טויט פון אונזער ליבען חבר

יחיאל מאיר איזענבערג

דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דער פאמיליע.

טעאטער „פאקט".

אין טיפען טרויער געפינט זיך די גאנצע יודישע ארטיסטען־משפחה צוליב'ן פלוצלינגדיגען טויט פון אונזער איבערגעגעבענעם מיטגליד

יחיאל מאיר איזענבערג

יודישער ארטיסטען־פעראיין אין פוילען.

1503

מיט גרויס צער און טרויער באווייגען מיר דעם טויט פון אונזער נישט פערגעסענעם חבר

יחיאל מאיר איזענבערג

סופלער פון יידישן טעאטער.

חברים פון לאדזשער ארבייטסלאזע ארטיסטן

צוזאמען מיט אלע נאהנטע בעוויינען מיר דעם פריהצייטיגען טויט פון אונזער ליבען נישט פערגעסענעם חבר און פריינד

יחיאל מאיר איזענבערג

איסר בעזמאן און פרוי
אברהם שטאקפעדער און פרוי
מאיר ווינדער און פרוי

1506

טיף ב'צער'ט צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון ליבען פריינד און חבר

יחיאל מאיר איזענבערג

דריק איך אויס מיין טיפסטען מיטגעפיהל דער פאמיליע.

יעקב וויזענטאל.

1507

הרינו מביעים בזה את רגשי השתתפותנו העמוקה לחברנו, חבר הועד הציוני,

מר מאיר פלוצקיר

בצערו הגדול על מות עליו

אשתו ז"ל

בפתית עמנו בארצנו הבנויה ימצא את נחומיו.

ועד ההסתדרות הציונית בלודז
ועד „קרן היסוד" בלודז
ועד קרן קרן הקימת לישראל בלודז

1500

דאנקזאגונג.

די אלע, וועלכע האבען זיך אזוי צאהלרייך בעטייליגט אין דער לויה פון אונזער אונפערגעסליכער

נ. ע.

ברכה פלאצקער

דריקען מיר אויס אונזער איניגסטען דאנק.

די פאמיליע.

1497

מיט געבויגענע קעפ שטייען מיר פארן פרישן קבר פון אונזער נישט פארגעסענעם חבר

יחיאל מאיר איזענבערג

לאנגיעריגער סופלער פון יידישן טעאטער.

טרופע „פילהארמאניע"

5 יוד. סטודענטען שווער פערוואונדעט

אלע יודישע סטודענטען ארויסגעווארפען און צעשלאגען

גרויסע אנטי-יודישע עקסצעסען אינם ווינער פאליטעכניקום

וויען, 22. (יט"א טעלעגראפיש).

אויפ'ן ווינער פאליטעכניקום איז היינט אויסגעבראכען גרויסע אנטי-יודישע עקסצעסען בעת וועלכע פינף יודישע סטודענטען זענען שווער פערוואונדעט געווארען. אלע יודישע סטודענטען זענען פון פאליטעכניקום ארויסגעווארפען און צושלאגען געווארען.

וויען, 22. (ספ. טעל.)

דער ווערדיקט פון געריכט פון געשווארענע לויט וועלכען עס זענען בעפרייט געווארען די 16 מיטגלידער פון שוצבונד, וואס זענען בעשולדיגט געווארען אינ'ם שיסען פונ'ם ארבייטער-הויז אויף די היטלעראווצעס, איז ארויסגעטראגען געווארען מיט 9 שטימען געגען 3.

די היטלעריסטישע יוגענד האט מחמת דעם נעכטען איינגעארדענט א גאסען-מאניפעסטאציע, מאכענדיג אויסרופען לכבוד היטלער'ן און געגען יודען.

וויען, 22. (ספ. טעל.)

היינט האבען זיך איבערגעחזרט די דעמאנסטראציעס פון די היטלעראווצעס מחמת דעם בעהריי אונגס-ווערדיקט. אלע הויכשולען זענען געשלאסען געווארען, אין פאליטעכניקום זענען פארגעקומען געשלעגען, הערביי זענען מורא'דיג צושלאגען געווארען 2 סטודענטען סאציאליסטען און פינף יודען.

אין שרעק פאר פאגראמען האבען א סך יודישע סוחרים געשלאסען זייערע געוועלבער.

דאס פערגאסענע בלוט שרייט: — נקמה!

עסען, 22. (ספ. טעל.)

אין דויסבורג, אין דער וואוינונג פונ'ם פוילישען בירגער, הרב באריישא האבען זיך ארייבגעריסען היטלעריסטען, וועלכע האבען איהם מערדערליך געשלאגען, געקאפיעט מיט די פיס, און גע הרגעט מיט שטעקענס.

נאך דעם זענען זיי אוועק א שטאק העכער און שטיבעל, וואו זיי האבען אנגעמאכט אנ'אמת'ען חורבן, אלץ צוראבירט, און מערדערליך געשלאגען די מתפללים.

דער פוילישער קאנסול האט תיכף אינטערווענירט.

בערלין, 22. (ספ. טעל.)

די דייטשע פרעסע וועלכע איז איינגאנצען טעראריזירט שרייבט נישט א ווארט וועגען דעם ווי אזוי עס איז דערמארדעט געווארען דער מינכענער רב בערוואלד.

הרב בערוואלד איז געווען א בעקאנטע פערזענליכקייט אין בייערן.

די היטלעראווצעס האבען איהם ארויסגעשלעפט פון דער וואוינונג, צוגעשטעלט צו דער וואנד געפייניגט איהם און איהם אזוי לאנג געקאטצועט ביז ער איז געשטארבען אונטער די קלעפ פון די שטעקענס.

דער ענין „צענטראלעוו"

דעם 9 מאי איז ה כסטען געריכט

ווארשא, 22. (טעלעפאניש).

דער פראצעס פון דער 2-טער שטראף-אפטיילונג ביים העכסטען געריכט. צו וועלכען עס זענען נישט לאנג צוריק איינגעפלאסען די ראצעס-אקטען געגען ה. ליבערמאן א.א. אנפיהרער פון צענטראלעוו, האט בעשטימט דעם טערמין פון דעם הויפט-פראצעס אין העכסטען געריכט אויפן 9-טען מאי.

די ריכטער און דער פראקוראר האבען אלזא, נישט קיין סך צייט אויף צו בעקענען זיך מיט דעם גרויסען מאטעריאל פון דעם פראצעס, וואס נעמט ארום דיקע בענדער פון אקטען.

מאניפעסטאציעס אין בערליי

בערלין, 22. (ספ. טעל.)

צום שלוס פון די פייערליכקייטען אין פאטסדאם איז בעכטען אין איינער פארגעקומען אין די גאסען פון דער שטאט א גרויסער צאפשטיק פון די נאציאנאלע ארגאניזאציעס, וועלכע האבען דעפילירט פאר'ן בראנדענבורגער טויער.

פונ'ם באלקאן פון אינערן מיניסטעריום האט דער מינ. געהריגג בעגריסט די מאניפעסטאנטען מיט א קורצער רעדע.

היטלער און די מיניסטאר'ען זענען געווען אנוועזענד אויף א פארשטעלונג אין דער מלוכה-אפערע.

פון נאך דייטשלאנד זענען אנגעקומען ידיעות וועגען מאניפעסטאציעס אין שייכות מיט דער דערעפנונג פונ'ם רייכסטאג.

וואו דער האקענקרייץ פערבלאנדזשעט אלץ ?!!

קאטאוויץ. 22 .(טעלעפאניש).

פון נעכטען אן איז אויפ'ן דייטשען קאנסולאט אויסגעהאנגען געווארען די דייטשע רויט - ווייס-שווארצע פאהן פון איין זייט און פון דער צווייטער זייט מיט א האקענקרייץ.

אין שייכות דערמיט אפעלירט די „פאלסקא זאכאדניא", — אין מורא פאר א פראוואקאציע, — צו דער פוילישער בעפעלקערונג, או דער דאזיגער פאקט, וואס איז א פועל-יוצא פון דיפלאמאטישער בויטוועדיגקייט זאל אויפגענומען ווערען רוהיג.

ווייטערדיגע דעפעשען זעה 7-טע זייט.

אר איז ווייט צו די 17 מיליאן!

ווער עס הערשט אלץ אין איצטיגען דייטשלאנד?

לאנדאן, 22 (ספ. טעל.)

די „דיילי העראלד" פערעפענטליכט היינט א געניי פעסטגעשטעלטען פאקט, אז געריג איז אין 1925 ענטלאפען פון דייטשלאנד קיין שטאקהאלם אלס פערברעכער און מערדער.

דארט איז ער עטליכע מאל ארייננעזעצט געווארען אין משוגעים-הויז אלס פוריאס.

ער איז אויך – צו אלע זיינע מעלות – א מארפיניסט.

אינטערפעלאציע אין ענגלישען פארלאמענט

וועגן די געשעהענישען אין דייטשלאנד

לאנדאן, 22, (יט"א טעלעגראפיש).

אין ענגלישען פארלאמענט האט דעפ. וועדזשוואוד אינטערפעלירט דער רעגירונג וועגען די יודען-פערפאלגונגען אין דייטשלאנד.

די רעגירונג האט ערקלערט אז זי קען זארגען נאר פאר די ענגלישע בירגער. די ענגלישע בירגער ווערען געשיצט אין דייטשלאנד אזוי גוט ווי אין אנדערע לענדער.

וויצע-מיניסטער שעמבעק

אויפגענומען דעם דייטשען געזאנדטען

ווארשא, 22. (טעלעפאניש).

דער וויצע-מיניסטער שעמבעק האט נעכטען אויפגענומען דעם דייטשען געזאנדטען ד"ר פאן מאטקע.

די אין גרויסען אומגליק פעריתומ'טע פרוי און זיהן, צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זייער אונפערגעסליכען מאן און פאטער, אונזער הערציגען פריינד

ב. ע.

יחיאל מאיר אייזענבערג

דריקען מיר אויס אונזער אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל.

זייט געטרייסט!

מ. ל. רייך און פרוי.

מזל-טוב.

שלמה בייגעלמאנ'ען און עדזשיא סענדער

צו זייער חתונה,

ווינשען:

שיינע מרים און ם. בראדערזאן.

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

וויכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג!

אמבולאטאריום

ביים פראיין „לינת המשמורים"

זשעלאבא 26, טעל. 242-55

אפען טעגליך פון 10–5 נאכמ.

אין דרינגענדע פאלען ביז 8 אוונט

ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפן ארט. — שיקט אויך ארוים דאקטוירים-ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים.

נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאהלונג. די פערוואלטונג.

לעבער אויף דער מאשין

ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי

ג. נארדמאן, שרודמיע סקא 8

Dr.

Wajnberg

ספעציאליסט פון לונגען- הארץ-

און מגלעראז-קראנקהייטען

ציגעל-גאס 11, טעל. 126-02

נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4 און 8–9 אוו.

די יעצטיגע מאדערנע היגיענישע

דראט-מאטראצן

איז צו בעקומען

ביים מאפעצירער

J. BRESLER, Południowa 10

(אין הויף).

Dr. S. KANTOR

ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען

וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעהמט אן פון 8–2 נאכמ. און 4 9 אוונד, זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכמ.

פאר

גאלד, בריליאנטן

גאלד, בזשוטעריע

און לאמבארד- קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא,

פיעטריקאווער 7.

אלע דארפען וויסען!

צום זומער-סעזאן בעקומט איהר

רעשטען

פון די בעסטע קוואליטעטען ביליצער, מאמאשאווער און אנדערע נייעסט-מארערנסטע טוסטערן פון

הערען- און דאמען-שטאפען

פאר מענער

אויף אנציגער, אויף פאלטעגס

מיט 30% ביליגער! קומט און איבערצייגט אייך!

פאר דאמען

אויף פאלטענס, אויף קאסטיומען

געדענקט דעם אדרעס

נור ביי

R. Szczęśliwy

5 נאוואמיעסקא 5

פראנט, II שטאק.

3

דאס לאנגיאריגע בעקאנטע און רעעלע

טוך און קארט-געשעפט

Herman WŁOSKI

(עקזיסטירט פון 1910)

לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114-92

פראנט 2-טער שטאק

בעזיצט אויף לאגער צום פריהלינג און זומער-סעזאן דעם גרעסטען און שענסטען אויסוואהל פון די

ביליגסטע הערען און דאמען-שטאפען

אין זעמטליכע פארבען און מוסטערן פון ענגלישע, ביליצער, טאמאשאווער סחורות א.א. געניוע פאבריק-פרייזן! געדענקט די אדרעס! קומט און איבערצייגט אייך!

רעעלע בעהאנדלונג!

3

גנו. „קולטור-ליגע" בזשעזשינער 23

ארדנט איין

מארגען, פרייטאג, דעם 24 מערץ, 8 אווענד

א דיכטער-אוונד

א. נ. „לאדזער דיכטער און לאדזער דיכטונג"

עס וועלען ארויסטרעטען די דיכטער:

משה בראדערזאן / ישראל ראבאן

י. יאנגאס / מ. י. סמאלארזש

ארייניפיהר-ווארט: סערגיי נוטקעוויטש

בילעטען ביי דער קאסע פון „קולטור-ליגע".

קמח חטים כשר לפסח

תחת השגחת הראבינאט דפה

אונטער דער אויפזיכט פון היגען ראבינאט איז אונזער מיהל געכשר'ט און אזוי ווי ס'פאריגע יאהר, וועלען מיר דאס שענסטע מעהל צושטעלען פאר אונזערע ג' קונדען, דערפאר נישט צו פערגלייכען מיט דער פראווינץ, וואס אויסער שלעכטעס מעהל און נישט שעהנעס, קענען זיי ביי דער ליפערונג נישט נאכקומען אזוי ווי מיר, וואס ערפילען יעדענס פערלאנג.

מיט אכטונג

„ELEKTROMŁYN"

Łódź, Zakątna 47, tel. 147-40.

בעמ.: בעשטעלונגען ווערען אנגענומען פערזענליך אדער טעלעפאניש 147-40.

חבר מאד יקר חנוך אלכסנדר אייזנברג

אתך אנחנו ביגונך הרב, במות עליך ברמי ימיו אביך

יחיאל מאיר נ"ע

בתורה ובחכמה תמצא נחומים

תלמידי המחלקה השלישית

1491 והמחנך לגימנסית י. קצנלסון.

דעם טיפסטען בייליד דריקען מיר אויס אונזער געעהרטען מיטגליד אלטער זילבערבערג און די פאמיליע צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זיין געליבטער פרוי

רחל נ"ע

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים

די פערוואלטונג פון בעקער-צעך אין לאדז.

„נייער פאָלקסבלאַט"
לאָדז, 28 מערץ 1933
לאָדז. 28 מערץ 1933

אויטאָפּיעס
און קאָניונקטור

אויטאָפּיעס שאַפֿן איז נישט שווער, אויב מ'האָט נאָר אַ שטאַרקען גלויבען און אַביסעל פֿאַנטאַזיע דערצו, בפֿרט נאָך, אַז דאָס לעבען דריקט אונטער אַ גינסטיגע קאָניונקטור.

אָבער ס'איז אַ טעות צו מיינען, אַז אויטאָפּיע מוז זיין דווקא איבערגע'גוזמא'ט; אונזער לעבען ענטוויקעלט זיך מיט אַזאַ אויסגעהויערטען אימפּעט, אַז אָפטמאָל קען איהם קיין שום פֿאַנטאַזיע נישט באַניאָגען. אַזוי האָט דער פֿראַנצויזישער ראָמאַניסט זשול ווערן אַ גאַנצען לעבען געשפּינען זיינע אויטאָפּיעס וועגען דער קומענדיגער צייט, וואָס זעהען שוין היינט אויס ווי מעשה'לעך פון פֿאַרצייטענס — זיין פֿאַנטאַזיע איז געבליבען הינטערשטעליג הינטער דער ווירקליכקייט.

ווען עמיץ וואָלט מיט 100 יאָהר צוריק בביאות געזאָגט דעם 100 טויזענד קעפּיגען שטעטעל אויף יענעם ברעג פון אַטלאַנטישען אָקעאַן, אַז דאָרט, אויף די זומפּיגע אינזלען, וועט אויסוואַקסען אַ 8 מיליאָנינע שטאָט, די גרעסטע און ברויזיגסטע אין דער וועלט, מיט 100־שטאָקיגע בנינים, וואָלט מען איהם אויסגעלאַכט.

זשאַבאָטינסקיס אויטאָפּיע איז פּאַקטיש געווען אַ מעסיגע, כמעט קיין נישט פֿאַנטאַזיע, נאָר אַ פּראָגנאָז וועגען דער געוואונשענער און השערה־דיגער לייזונג פון די איצט אַקטועלע פּראָבלעמען. דער צוועק איז געווען, צו אַקצענטירען די איצטיגע גינסטיגע לאַגע אין און אַרום ארץ־ישראל און אַלע געווינסען, וואָס מ'קען דערפון אַרויסציהען אין די נאָהענטע 20 יאָהר, אויב... מ'וועט גיין אין זיינע, זשאַבאָטינסקיס, דרכים, אויב מ'וועט אָננעהמען זיינע מיטלען, צו לעזען די אינערליכע סכסוכים דורך אַרביטראַזש און צו ווירקען אויף ענגלאַנד דורך אַ פּעטיציע־בעוועגונג.

און מ'מוז מודה זיין, אַז ס'איז איצט אַ גינסטיגע קאָניונקטור נישט בלויז פֿאַר א"י, נאָר טאַקע בעזונדער פֿאַר זשאַבאָטינסקין מיט זיינע פּאָסטולאַטען.

ערשט מיט דריי יאָהר צוריק האָט זשאַבאָטינסקי געהאַט צו קעמפען מיט אַ גאַנצער וועלט. ער האָט בעקעמפט די ציוניסטען, הלמאי זיי פיהרען אַ הכנעה־פּאָליטיק און זענען מסכים אויף אַלע ענגלישע גזירות, ער האָט בעקעמפט די אַראַבער און איטליכען יוד, וואָס האָט געוואַגט ריידען אַ וואָרט וועגען אַ וועלכען ס'איז דו־קיום מיט די אַראַבער. ער האָט בעקעמפט די צוזעשפּעטשטע פֿערבריטערטע אַגענץ, וואָס פּלאָנטערט זיך נאָר צווישען די פיס און ווירקט ענטמוטיגענד. ער האָט בעקעמפט די הסתדרות פאַר איהרע שטרייקען און די קאָלאָניסטען פאַר בעשעפטיגען אַראַבער. און דער עיקר האָט ער געפיהרט אַ פֿערביטערטען קאַמף מיט ענגלאַנד, האָט איהר פּראָגנאָזירט אַ גיכע מפּלה אין דער וועלט־פּאָליטיק, האָט בעוויזען, אַז זי איז אַ שלימזל'דיגע קאָלאָניזאַטאָרקע, האָט געסטראַשעט מיט צונעהמען ביי איהר דעם מאַנדאַט, ביז ער האָט זיך דערטראַכט צום געדאַנק וועגען דער פּעטיציע, וועלכער האָט זיך אַרויסגערופען אַקסעל־קוועטשעניש ביי פריינד און פיינט.

און איצט אַן איבערקעהרעניש אויף אַלע פראָנטען. זינט אין ענגלאַנד איז אויפגעשטאַנען די נאַציאָנאַלע רעגירונג און די א"י־פּאָליטיק איז געוואָרען ליבעראַלער פאַר יודען, זענען צעהנדליגער מחלוקת־פעלזענס אָפּגערוקט געוואָרען. די פֿערשטאַרקטע פּראָספּעריטי (וואוילשטאַנד) אין לאַנד, די פֿערגרעסערטע עליה, דער פֿאָרשלאָג פון עמיר פון עבר־הירדן — דאָס אַלץ האָט אָפּגעריבען די מחיצה צווישען די ציוניסטען און רעוויזיאָניסטען. אַ יודישע מלוכה פון ביידע זייטען ירדן איז שוין געוואָרען אַן אָפּגענער לאָזונג ביי אַלע ציוניסטען אָהן אונטערשייד; מ'קען אַפילו כמעט אַריינרעכענען אויך די פֿערבריטערטע אַגענץ. פאַר פרייער עליה קעמפען איצט אַלע ציוניסטען, אַלע יודען, און די פּעטיציע־בעוועגונג וועט אָהן ספק האָבען דעם גרעסטען דערפאָלג. מ'קען זיך אַפילו פאָרשטעלען, אַז אין אָט דעם פּרט איז זשאַבאָטינסקיס אויטאָפּיע געווען צופיל איינגעהאַלטען, אַז דער רעזולטאַט פון דער פּעטיציע וועט נישט אָנקומען מיט אַזוי פיל שווערקייטען, ווי ער האָט געשילדערט, אויב נאָר די קאָניונקטור וועט זיך אַזוי האַלטען ווייטער.

ס'איז דעריבער נישט קיין חידוש, וואָס זשאַבאָטינסקי, וועלכער גלויבט דערין און וויל עס, האָט אויפ'ן איצטיגען צושטאַנד געבויט דאָס גאַנצע בילד, ווי אַזוי ס'וועט אין משך פון 20 יאָהר שוין געגרינדעט ווערען די יודישע מלוכה אין ארץ־ישראל.

און אַפילו די קטני־אמונה פערצייכענען זיך זיכער צום דאָזיגען וואונש, בפרט נאָך ביי דער איצטיגער מורא'דיגער דעפּרעסיע פון יודען אין דער וועלט.

ס'זענען פאַראַן פערשי'דענע פּראָבלעמען, ווי אַזוי צו היילען די יודישע קרענק, איינע פון זיי איז שוין לאַנג ארץ־ישראל. אָבער דורכ'ן ווילען פון גורל איז ארץ־ישראל אַרויסגערוקט געוואָרען אין פאָרדערגרונד פון די יודישע פּראָבלעמען. א"י איז איצט דאָס איינציגע לאַנד, וואָס ציהט אָן אַלע וואָך עטליכע הונדערט עמיגראַנטען און שאַפט אויף שיינע אילוזיעס אויפ'ן עתיד. איז זי ממילא אין דער איצטיגער רגע געוואָרען אונזער שטיצפּונקט, אונזער רעטונגס־אַנקער, אָן וועלכען מיר האַלטען זיך פעסט.

קיין רפואה שלימה וועט אונז אָבער דער רעצעפּט נישט ברענגען. אַפילו זשאַבאָטינסקי האָט אין זיין אויטאָפּיע פעסטגעשטעלט, אַז אין 20 יאָהר אַרום וועט זיך נאָך ערשט דאַרפען אָנהויבען אַ בעוועגונג פאַר די סך מיליאָנען יודען, וואָס זענען געבליבען אין דער דיאַספּאָרע.

ס'וועלען מוזען אַרויסטרעטען אין פאָדערגרונד די אַנדערע וועגען און מיטלען, וועלכע וועלען ווערען אַקטועל, ווען ס'וועט זיך בייטען די קאָניונקטור אין אייראָפּע.

וואָרום אויך דאָ קען די קאָניונקטור ווערען גינסטיגער....

פ. ק.

יודען פערדאַרבען די אייראָפּעאישע קולטור
א פּאָלעמיק מיט'ן ערצבישאָף פון אָבער־עסטרייך

אין הייסען פּראָטעסט־רוף, מיט וועלכען די יודישע קהלה האָט זיך געווענדעט צו דער גאַנצער ציוויליזירטער וועלט וועגען שיצען די יודען אין דייטשלאַנד געגען די באַרבאַרען, וואָס האָבען זיך דאָרטען צוגעריסען צו דער מאַכט, איז צ. א. פערהאַן דער אויסדרוק, אַז די דייטשע יודען געהערען צו דעם העכסטען מענשליכען טיפּ. די דאָזיגע ווערטער ווערען איצט אונצייליגע מאָל ציטירט דורך דער ענדעקישער פּרעסע מיט דער גרעסטער איראָניע און מיט א פינטעל מיט'ן אייגעל: נו, יאָ, מיר קענען איהם, דעם העכסטען טיפּ פון דער מענשהייט.

דאָס דערמאָנט אין דער פּאָלעמיק, וואָס איז די טעג פאָרגעקומען אין עסטרייך אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם בריף, וועלכען עס האָט פערעפענטליכט דער עסטרייכישער ערציבישאָף און אין וועלכער ער האָט צ. א. געשריבען:

„און נאָך שיק איך מיין פּאַטערליכען זעגען די יעניגע, וועלכע זאָרגען פאַר פערהיטען אונזערע קריסטליכע קולטור געגען דעם דעמאָראַליזירענדיגען איינפלוס פון יודישען גייסט, וועלכער איז לויט זיין עצם נאָך פיינדליך דער אמת'ער מענשליכער קולטור".

אָט אַזוי האָט געשריבען דער בישאָף פון אָבער־עסטרייך, אָבער די יודען זענען, ווי בעקאַנט, אַן איינגעשפּאַרט פאָלק און נישט אַזוי לייכט איז זיי אין עפּעס צו איבערצייגען. און איינער, א בעוואוסטער יעקב ראָזענטאַל, האָט געהאַט אַפילו די דרייסטקייט זיך אַריינצולאָזען מיט דעם גלח אין אַן עפענטליכער פּאָלעמיק:

איהר זאָגט, האָט ראָזענטאַל געשריבען אין זיין אַרטיקעל, אַז מיר ברענגען גאָרנישט אַריין אין דער מענשליכער קולטור? אָבער אויף אַלע כמעט געביטען אַרבייטען די יודען נישט ווייניגער אינטענסיוו, איידער די קריסטען. איהר ווילט האָבען בעווייזען? ביטע זעהר. וואָס וועט איהר זאָגען וועגען זיגמונד פרויד, וועגען אַלבערט איינשטיין, וועגען ערפינדער פון אויטאָמאָביל זיגפריד מאַרקוס, וועגען פּאָול עהרליך, וועלכער האָט צום ערשטען מאָל אויפגעשטעלט די היילונג פון סיפיליס אויף א וויסענשאַפטליכען באָדען, וועגען הונדערטער אַנדערע געלעהרטע, וועלכע האָבען, נישט קוקענדיג אויפ'ן שטעמפּעל פון געטאָ, פערנומען א בכבודיגען אָרט אין טעמפּעל פון דער וויסענשאַפט. און אין געביט פון קונסט האָבען די יודען ווייניג אויפגעטאָן? דערמאָנט אייך מענדעלסאָהן, גוסטאַוו מאַהלער, ליבערמאַן, מאַקס ריינהאַרדט, הערמאַן לעווי, וועלכען ריכאַרד וואַגנער האָט אָנערקענט פאַר א גאָניאַלען קאָמפּאָזיטאָר, א לעגיאָן לעבעדיגע און לעגיאָנען יודען, וואָס זענען שוין אַוועק אין א בעסערער וועלט.

אָט לאָמיר נעהמען דעם קאָמיטעט, וועלכער אָנערקענט די נאָבעל־פּרייזען. דאַכט זיך, אַז דאָס איז אַן אינסטאַנץ, צו וועלכער מען קאָן האָבען דעם פולסטען צוטרוי, אַז דאָרט קאָן מען נישט חושד זיין קיין בעזונדערע יודישע איינפלוסען, אַז ביים אַרויסטראָגען די מיינונג נעהמט מען דאָרט בלויז אין אַכט די ווירקליכע ווערטען פון די שאַפונגען אויפ'ן געביט פון דער וויסענשאַפט און פון דער קונסט. אַלזאָ לאָמיר א קוק טון: מיר נעהמען בלויז דייטשלאַנד. צווישען די 42 דייטשען, וועלכע האָבען בעקומען די נאָבעל־פּרעמיע, זענען פערהאַן 8 יודען. איהר גלויבט נישט, אַדרבא, מען קען זיי אויסרעכענען:

אין יאָהר 1908 האָט בעקומען די פּרעמיע פּאָול עהרליך פאַר זיינע אַרבייטען אין דער מעדיצין,

אין יאָהר 1919 האָט די פּרעמיע בעקומען אָטאָ וואַלאַך פאַר כעמיע,

אין יאָהר 1913 האָט די פּרעמיע בעקומען ריכאַרד ווילשטיינער פאַר כעמיע,

אין יאָהר 1918 האָט די פּרעמיע בעקריגען פראַנץ האַבער, כעמיע,

אין יאָהר 1922 אַלבערט איינשטיין פאַר פיזיק,

אין יאָהר 1926 האָט די פּרעמיע בעקומען דזשעמס פראַנק פאַר מעדיצין,

אין יאָהר 1928 אָטאָ מייערהאָף פאַר מעדיצין,

אין יאָהר 1931 אָטאָ וואַרבורג פאַר פיזיאָלאָגיע.

און וואָס בעווייזט דאָס? אַז די יודען זענען א נידעריגע ראַסע און זיי פערדאַרבען די אייראָפּעאישע קולטור, וועלכע ווערט אַזוי פּראַכטיג געבויט דורך די בישאָפען פון אָבער־עסטרייך און זייערע געהילפען...

היינט וועט מען פערניכטען גרובענס
מאָרגען וועט מען פערברענען וועלדער
צום הונגער־שטרייק פון די אַרבייטער איז „קלימאַנטאַוו"

אין אַן אַרטיקעל וועגען טראַגישען קאַמף פון די אַרבייטער אין די קוילען־גרובענס „קלימאַנטאַוו" און „מאָרטימער" שרייבט דער „ראָבאָטניק":

אין צוויי קוילען־גרובענס „קלימאַנטאַוו" און „מאָרטימער", וועלכע זענען אַן אייגענטום פון פראַנצויזישען קאַפּיטאַל, פערלאָזען נישט שוין ווייט ביין טאָג עטליכע הונדערט אַרבייטער די שאַכטעס, נאָר אין דער טיפעניש פון עטליכע הונדערט מעטער, אין שרעקליכע בעדינגונגען, אין פינסטערניש, אין פייכטקייט, נאָזען און דערשטיקעניש פיהרען זיי אַן איטאַליענישען שטרייק, חלשענדיג פאַר ערשעפּפונג און פון הונגער, ווייל זיי האָבען זיך איינגעשפּאַרט אַזוי ווייט און אַזוי פערצווייפעלט, אַז גלייכצייטיג האָבען זיי ערקלערט אויך א הונגער־שטרייק.

אָט דער פערצווייפעלטער, ביז איצט נאָך נישט פאָרגעקומענער קאַמף, איז אַרויסגערופען געוואָרען דורך דער רעדוקציע פון די לוינען אויף פופצעהן פּראָצענט, וועלכע איז אַנגעוואָרפען געוואָרען די אַרבייטער, אויך דורך דעם אָנזאָג פון די איינענטימער נישט בלויז צו פערמאַכען, נאָר אויך צו פערפלייצען די שאַכטעס.

צי איז די קאַפּיטאַליסטען ערלויבט צו פערפלייצען די גרובענס און פערניכטען אויף אַזא אופן נישט בלויז די אַרבייטס־שטעלען, נאָר נאָך מעהר, דאָס נאַטירליכע אייגענטום פון גאַנצען פאָלק, וואָס דאָס שטעלען מיט זיך פאָר די אוצרות פון דער ערד, אין וועלכע קיין שום קאַפּיטאַליסט אין דער וועלט האָט נישט אַריינגעלייגט קיין שום שעפערישע אַרבייט?

עס קאָנען די הערען קאַפּיטאַליסטען זיך פערוּפען אויף זייערע, מעג זיין ווי דיקע פּאָרטפעלען מיט אַקציעס, עס קאָנען זיך צונויפלויפען פון דער גאַנצער וועלט אַלע אַדוואָקאַטען פון דער קאַפּיטאַליסטישער אָרדנונג אויף צו פערטיידיגען דאָס היילינע רעכט פון פּריוואַט־אייגענטום.

אַפילו ווען מען זאָל נעהמען אין אַכט די איצטיגע אָרדנונג און איהרע כללים, וועט אַפילו קיין סאָציאַליסט מיט אונז נישט מסכים זיין, אַז דאָס ערווערבען די גרובענס אויף אייגענטום גיט בלויז דאָס רעכט זיי צו עקספּלואַטירען, העכסטענס צוריק צו בעקומען די קאַפּיטאַלען, וואָס זענען אין זיי אַריינגעלייגט געוואָרען. אָבער קיינמאָל אין דער וועלט גיט דאָס נישט קיין רעכט צו פערניכטען די גרובענס און צוצונעהמען ביי דעם פאָלק די נאַטירליכע אוצרות, וואָס זענען בעהאַלטען אין דער ערד, אויף וועלכער דאָס פאָלק לעבט און אַרבייט זייט הונדערטער יאָהרען, וועלכע ער פערטיידיגט, פאַר וועלכער ער שטאַרבט און איבער וועלכער ער איז סוף־כל־סוף דער אויבערשטער אייגענטימער.

אויב פערן באַלעבאָס קאַלקולירען זיך נישט די גרובענס, קאָן ער אין בעסטען פאַל דעם גרובען פערמאַכען נאָך דער געהעריגער פערזיכערונג, אָבער פערניכטען — דאָס נישט, ווייל אַזאַ רעכט ווייס נישט קיין שום קאָדעקס און ס'קאָן געבוירען ווערען נאָר אין די פייערן פון קריג, ביי גוואַלטטאַטען און רויבעריי.

נישט נעקוקט דערויף, וואָס עס טוט זיך איצט אין פּוילען, גלויבען מיר דאָך נישט, אַז עס זאָל קומען פאַר די קאַפּיטאַליסטען אַזאַ פרייהייט, ווייל ווען מען זאָל היינט ערלויבען פערפלייצען די דערמאַנטע גרובענס, וועט מאָרגען מיט דעם זעלבען רעכט עהנליכעס טון, כדי צו ברענגען שאָדען פּוילען, א שטייגער דער היטלעראָוויץ פליק לויט'ן אויפטראַג פון דער פּריסישער רעגירונג, וועלכע איז איצט דורך דער פערמיטלונג פון פליקן אייגענטימערין פון די אויסגעצייכענטע אָבערשלעזישע גרובענס, וועלכע געהערען צו דער „אינטערעסען־געמיינשאַפט". און עס איז דאָך בעוואוסט וואָסער ראָלע עס שפּילען קוילען אין דער צייט פון קריג, און איבערמאָרגען וואָלט עפּעס אַן אַנדערער קאַפּיטאַליסט, וועלכער האָט א שטייגער איינגעהאַנדעלט וועלדער אויף א ליציטאַציע, זיי געקאָנט ביז צום לעצטען בוים אויסהאַקען אָדער אַפילו פערברענען, ווייל דאָס וועט זיך איהם בעסער קאַלקולירען. און אויב עס איז פערהאַן א פערבאָט רויבעריש אויסצוהאַקען וועלדער, טאָ ווי קאָן נישט עקזיסטירען א פערבאָט צו פערפלייצען גרובענס.

די צייטונג פרעגט אָן די רעגירונג, צי וועט זי ווירקליך דערלויבען די קאַפּיטאַליסטען די גרובענס צו פערניכטען.

דער פראַנק בלייבט פעסט
ער איז פון דאָלאַר נישט אָפּהענגיג

דער פּאַריזער קאָרעספּאָנדענט פון דער „פאָסישער צייטונג" האָט די טעג אָפּגעדרוקט א זעהר אינטערעסאַנטען אַרטיקעל א. נ. „דער פראַנק בלייבט פעסט". דער מחבר פערווייזט זיך אויף די קלאַנגען, אַז פראַנקרייך זאָל זיך אָפּזאָגען פון גאָלד־פּאַריטעט אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם באַנק־קריזיס אין אַמעריקע.

ערשטענס, שטרייכט דער קאָרעספּאָנדענט אונטער דעם גרויסען געאָגראַפישען מהלך, וואָס ליגט צווישען פראַנקרייך און אַמעריקע. אמת, ביי דער איצטיגער לאַגע פון אינטערנאַציאָנאַלען וואַלוטע־מאַרק שפּילט דער שטח נישט קיין גרויסע ראָלע, אָבער דאָך איז עס א סימבאָלישער פאַקט.

ווייטער ווייזט אָן דער מחבר, אַז דער פראַנק איז לחלוטין נישט אָפּהענגיג פון דאָלאַר. שוין אין יאָהר 1932 האָבען די פראַנצויזישע באַנקען שטאַרק רעדוצירט זייערע אויסלענדישע אָפּעראַציעס. אַזוי א שטייגער האָבען דריי גרעסטע פראַנצויזישע באַנקען אין סוף 1932 געהאַט דעפּאָזיטען אין אויסלענדישע באַנקען אויף א סומע פון 722 מיליאָן פראַנק ביי אַן אַלגעמיינער סומע פון בילאַנס אויף 40 מיליאַרד פראַנק. אַזוי אַרום מאַכען אויס די אויסלענדישע דעפּאָזיטען א גאַנץ נישט בעדייטענדע סומע אין פערגלייך מיטן גאַנצען בילאַנס.

ווייטער האָט שוין אין פאָריגען יאָהר די באַנק פון פראַנקרייך (מלוכה־באַנק) פערוואַנדעלט איהרע דאָלאַרען־זאַפּאַסען אין גאָלד. די אַלגעמיינע סומע פון אויסלענדישער וואַלוטע, וואָס געפינט זיך אין דער באַנק פון פראַנקרייך, בעטרעפט איצט סך הכל פיר מיליאַרד ביי א גאָלד־זאַפּאַס אויף 81 מיליאַרד פראַנק. א בעדייטענדער טייל פון דער אויסלענדישער וואַלוטע אין דער פראַנצויזישער מלוכה־באַנק בעשטייט פון פונטען, וועלכע זענען גאַראַנטירט מיט גאָלד.

דער האַנדעלס־בילאַנס פון פראַנקרייך מיט אַמעריקע איז אַן אַקטיווער פאַר פראַנקרייך. איבעריגענס מאַכט דער גאַנצער אומזאַץ פון פראַנקרייך מיט די פעראייניגטע שטאַטען נישט אויס קיין גרויסע סומע און האָט בעטראָפען דריי מיליאַרד פראַנק. און בכלל זענען לעצטענס געמאַכט געוואָרען גרויסע שוועריגקייטען ביים עקספּאָרט פון לוקסוס־אַרטיקלען פון פראַנקרייך קיין אַמעריקע, אַזוי אַז דער האַנדעל צווישען די ביידע לענדער איז א גאַנץ קליינער. עס איז אויך נישטאָ די געפאַהר, אַז פראַנקרייך זאָל פערפלייצט ווערען פון אַמעריקאַנער סחורות, ווייל פראַנקרייך שיצט זיך מיט זעהר הויכע צאָל־טאַריפען געגען דער אינוואַזיע פון דער אויסלענדישער אינדוסטריע.

אַנאַליזירענדיג אַלע ווירטשאַפטליכע בעציהונגען פון פראַנקרייך, קומט דער מחבר צום בעשלוס, אַז פראַנקרייך וועט זיך אין יעדען פאַל נישט אָפּזאָגען פון גאָלד־פּאַריטעט. די פראַנצויזישע באַנק זענען זעהר פעסט און די באַנקנאָטען זענען אויף הונדערט פּראָצענט געזיכערט אין גאָלד.

נייער
פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער
פאלקסבלאט

דאנערשטאג
23
כה
אדר תרצ״ג

מערץ

זון-אויפגאנג 5.33
זון-אונטערגאנג 5.54

וואיעוואדע באוואק אויפגענומען א דעלעגאציע פון פראפעסיאנעלע פעראיינען

קאנפערירט וועגען טעקסטיל-ארבייטער-שטרייק. — ערקלערונגען פון דער דעלעגאציע און דער ענטפער פון וואיעוואדע

(א) נעכטען ארום 2 א זייגער בייטאג האט דער לאדזשער וואיעוואדע האוקע־נאזאק אויפגענומען א דעלעגאציע פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען. די דעלעגאציע איז בעשטאנען פון די ה״ה: שטשערקאווסקי, פאוויאק, צוייבע, ראזמ. מילמאן, גאלינסקי, קישקאווסקי, מארשטשיניאק, כאכא, זאמדשאלא, ראגאווסקי, ראמינץ און פעטערמאן.

די דעלעגאציע האט דעם וואיעוואדע בעקענט מיט דעם בעשלוס וועגען דעם היינטיגען פראטעסט שטרייק אלס אויסדרוק פון סאלידאריטעט צו די שטרייקענדע טעקסטיל - ארבייטער און ערקלערט, אז אויב די רעגירונג וועט נישט ווירקען אויף די אינדוסטריעלער צו שליסען א קאלעקטיוון אפמאך אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע, וועט די צווישען פעראיין־קאמיסיע זיין געצוואונגען צו פערלענגערען דעם אלגעמיינעם שטרייק ביז אן אומבעשטימטען טערמין.

אין דער תשובה האט דער וואיעוואדע דערקלערט דער דעלעגאציע, אז די אינדוסטריעלער זענען שוין איינגעגאנגען אויף געוויסע בעדינגונגען, און ווען די ארבייטער וועלען אויך פאליגען קאנקרעטע פארשלאגען, און וועלען איינגעהען אויף הנחות בנוגע דעם אפמאך פון אקטאבער 1928, וועלען די רעגירונגס־פאקטארען אנגעהמען שריט צו ליקווידירען דעם שטרייק.

דער וואיעוואדע האט אויך דערקלערט, אז ער איז אויך גרייט נאך נעכטען געווען אויפצונעהמען א דעלעגאציע מיט טעקסטיל־ארבייטער און מיט זיי צו אונטערהאנדלען.

די דעלעגאציע האט דערויף געענטפערט דעם וואיעוואדע, אז זיי וועלען איבערגעבען דעם פארשלאג די טעקסטיל־ארבייטער. און וועלען דערנאך געבען א ענטגילטיגען ענטפער, און זיי בעטען אויך די רעגירונגס - קרייזען, אז זיי זאלען אויסאיבען א דרוק אויף די אינדוסטריעלער זיי זאלען נאכגעבען די גערעכטע פאדערונגען פון די טעקסטיל־ארבייטער.

די קאנפערענץ האט געדויערט 2 שעה.

פרעסע-קאמוניקאט

פון דער וואיעוואדשאפט האבען מיר בעקומען פאלגענדען פרעסע־קאמוניקאט:

דעם 22 מערץ האט דער וואיעוואדע האוקע־נאזאק אויפגענומען א דעלעגאציע פון פראפעסיאנעלע פעראיינען.

די דעלעגאציע האט דעם וואיעוואדע ערקלערט אז דער דאנערשטאגדיגער איינטאגיגער אלגעמיינער שטרייק, האט נאר דעם איינציגען ציל מאראליש צו שטיצען די שטרייקענדע טעקסטיל־ארבייטער און געבעטען דעם וואיעוואדע אונטערצונעהמען שריט עס זאלען בעגינט ווערען די אונטערהאנדלונגען צווישען די אינדוסטריעלער און ארבייטער, וואס זאלען דערפיהרען צו ליקווידירען דעם קאנפליקט.

דער וואיעוואדע האט אויסגעדריקט זיין גרייטקייט אויסצוהערען די מיינונגען פון די 4 פראפעסיאנעלע פערבאנדען אין דער פראגע. קאנקרעטע מאמענטען וועלען געבען מעגליכקייטען צו בעגינען די אונטערהאנדלונגען און דער וואיעוואדע וועט טון אלץ צו דערפיהרען צו די אונטערהאנדלונגען.

בירגער-קאמיטעט צו שטיצען די משפחות פון די שטרייקענדע טעקסטיל-ארבייטער שוין צוגעטרעטען צו דער אקציע

געעפענט 34 פונקטען אין פערשידענע שטאט-טיילען, וואו פון היינט אן ווערען ארויסגעגעבען טאלאנען אויף לעבענסמיטלען

דער בירגער-קאמיטעט צו העלפען די משפחות פון די שטרייקענדע ארבייטער, איז שוין צוגעטרעטען צו דער הילף-אקציע.

שוין דעם ערשטען טאג האבען א גאנצע רייה פערזאנען אנגעמאלדען זייער גרייטקייט צו געבען מיטאגען פאר די קינדער פון די שטרייקענדע ארבייטער. אינסטיטוציעס האבען דעקלארירט פערשידענע סומעס געלד לטובת דעם צוועק.

די ערשטע שפענדע 491.25 זל. האבען צוגעשיקט די ארבייטער פון שטאטישען שעכט הויז. די שטאטישע ארבייטער האבען דעקלארירט 1 פראצ. פון די פענסיעס, וואס ס׳מאכט אויס א חודש 7 טויזענד זל.

טאלאנען אויף לעבענסמיטלען

ארויסגעבען טאלאנען אויף לעבענסמיטלען, וועט מען היינט, דאנערשטאג און מארגן, פרייטאג. די טאלאנען וועלען בעקומען נאר פאמיליעס מיט קינדער און וועלען רעאליזירט ווערען אין די געוועלבער פון די לעבענסמיטעל-קאאפעראטיוועז אין משך פון 5 טעג, אנהויבענדיג פון 23-טען מערץ ד. י.

ארויסגעבען די טאלאנען וועט מען אין פאלגענדע 34 פונקטען פון דער שטאט:

1-טער פונקט — דער ערשטער פונקט געפינט זיך אויף פאלנע 5 און נעמט ארום 4 פאבריקען. די טאלאנען וועלען רעאליזירט ווערען אין די קאאפער. געוועלבער: לימאנאווסקא 134 און זגערזשער 85.

2-טער פונקט — געפינט זיך אויף באזארנא 4 (לאקאל פון דאזאר סאניטארני) און נעמט ארום 35 פאבריקען. רעאליזירט וועלען די טאלאנען ווערען אין די קאאפער. געוועלבער: באזארנא 1 און זאווישא 11.

3-טער פונקט געפונט זיך אויף שערקאווסקא 26, נעמט ארום 27 פאבריקען. די טאלאנען וועלען רעאליזירט ווערען אין די קאאפער. געוועלבער: פיעטרקאווער 16 און זגערזשער 51.

4-טער פונקט: לימאנאווסקא 39 פאר די ארבייטער פון פאזנאנסקים פאבריק מיט די ליטערעס פון A ביז J. די טאלאנען וועלען רעאליזירט ווערען אין די קאאפער. געוועלבער לימאנאווסקא 28 און דרעוונאווסקא 48.

5-טער פונקט — לימאנאווסקא 37 פאר די ארבייטער פון פאזנאנסקים פאבריק מיט די ליטערעס פון K ביז S. די טאלאנען וועלען רעאליזירט ווערען אין די קאאפער. געוועלבער: אגראדאווא 74 און 11 ליסטאפאד 51.

6-טער פונקט — אגראדאווא 20 פאר די ארבייטער פון פאזנאנסקים פאבריק. ליטערעס פון Sz ביז Z. די טאלאנען וועלען רעאליזירט ווערען אין די קאאפער. געוועלבער: אגראדאווא 26 און מיצקעוויטשא 5.

7-טער פונקט — לעטניא 3/5, נעהמט ארום 28 פאבריקען. די טאלאנען וועלען רעאליזירט ווערען אין די קאאפער. געוועלבער: ווארינסקא 5 און 11-טער ליסטאפאד 151.

8-טער פונקט — זשעראמסקא 4 (דאזאר סאניטארני) (נעהמט ארום 30 פאבריקען (געוועלבער: 11 ליסטאפאד 77 און 6-טער שערפיען 40)

9-טער פונקט — קאפערניקא 19 (דאזאר סאניטארני) נעהמט ארום 4 פאבריקען (געוועלבער: זאמענהאף 19 און ליפאווא 63).

10-טער פונקט — וואולטשאנסקא 196, נעמט ארום 2 פאבריקען (געוועלבער: וואולטשאנסקא 139 און ראדוואנסקא 147).

11-טער פונקט — נאווראט 23 — עטינגאנ׳ס פאבריק (געוועלבער: גלובנא 7 און אבראמאווסקיעגא נר. 14).

12-טער פונקט — פשעיאזד 34 — 29 פאבריקען (געוועלבער: פשענדזשעלניאנא 62 און מיעדזשאנא 11).

14-טער פונקט — פיראמאוויטשא 10 — שייבלער׳ס פאבריק, ליטערעס פון A ביז J. (געוועלבער: וואדנא 24, ראקיטשינער 20 און 37).

15-טער פונקט — יוליושא 28 — שייבלער׳ס פאבריק. ליטערעס פון K ביז S. (געוועלבער: פשענדזשעלניאנא 88, עמיליע 52 און ראקיטשינער נר. 65).

16-טער פונקט — נ.-טארגאווא 31 — 20 פאבריקען (געוועלבער: פאמארסקא 57 און פל. דאמבראווסקי 2).

17-טער פונקט — פאבריטשנא 2 — שייבלערס פאבריק ליטערעס פון L ביז Z. (געוועלבער: אבראמאוויסקיעגא 36 און קילינסקיעגא 160).

18-טער פונקט — קילינסקיעגא 100 — 3 פאבריקען (געוועלבער: קילינסקיעגא 142 און 119).

19-טער פונקט — קילינסקיעגא 100 — 8 פאבריקען (געוועלבער: סענאטארסקא 15 און פשענדזשעלניאנא 31).

20-טער פונקט—קילינסקיעגא 100—49 פאבריקען (געוועלבער: סקלאדאווא 24, נ. פאביאניצקא 55, און אוניצקא 1 הויז פון „זופו״).

21-טער פונקט — וואולטשאנסקא 251 (דאז. סאנ.) ארבייטער פון גייערס פאבריק (געוועלבער: וויזנער 12, קאנטנא 50 און זשגאווסקא 17).

22-טער פונקט — סאסנאווא 1 (דאז. סאנ.) 10 פאבריקען (געוועלבער: דאמבראווסקא 16 און וואצלאווא 9).

23-טער פונקט — סובאלבקא 1 — 17 פאבריקען (געוועלבער: קילינסקא 225 און נאפיורקאווסקא 77).

24-טער פונקט — לאמושינסקא 4 1— 5 פאבריקען (געוועלבער: זשגאווסקא 59 און פעטריקאווער 292).

25-טער פונקט — סקערניעוויצקא 11 — 26 פאבריקען (געוועלבער: פשענדזעלניאנא 91 און פאביאניצער שאסע 44).

26-טער פונקט — זשגאווסקא 143 — 29 פאבריקען (געוועלבער: זשגאווסקא 82 און 101).

27-טער פונקט — וואדנא 38 — פאבריק אויף קאנטנא 19 (געוועלבער: גראדושינסקא 2 און 11 ליסטאפאד 146).

28-טער פונקט — וואדנא 38 — 43 פאבריקען (געוועלבער: פערלא 5 (פאלעשיע) און לימאנאווסקא 28).

29-טער פונקט — וואדנא 38 — 2 פאבריקען (געוועלבער: [illegible] 27 און 30.

30-טער פונקט — 1-טער ליסטאפאד 76 — 2 פאבריקען (געוועלבער: פרוסא 9 — פאלעשיע און ווארינסקא 5).

31-טער פונקט — ראקיטשינער 62 — ווידז. מאנופאקטור — ליטערעס פון A ביז K (געוועלבער: פאגראניטשנא 55 און אנטאניעווסקא 48).

32-טער פונקט — ווידז. מאנופאקטור — ליטערעס פון L ביז Z (געוועלבער: ראקאטשינער 111 און 145).

33-טער פונקט — ווידאק 12 — 12 פאבריקען (געוועלבער: וואספולנא 17 און בזשעזשינער 41).

34-טער פונקט — נ. טארגאווא 18 — 52 פאבריקען (געוועלבער: בזשעזשינער 85 און פאמארסקא 120).

די טאלאנען וועלען ארויסגעגעבען ווערען נאכ׳ן צושטעלען א פערזיכערונגס-ביכעל פון דער קראנקען-קאסע.

די פולע רשימה פון די פירמעס, וועלכע געהערען צו יעדען פונקט בעזונדער קענען די פעראינטערעסירטע נאכקוקען אין דער אדמיניסטראציע פון „נייעם פאלקסבלאט״.

שטיצע פאר שטרייקענדע יוד. טעקסטיל-ארבייטער,

נישט פערזיכערטע אין דער קראנקען-קאסע, גיט ארויס די יודישע אפטיילונג פון טעקסטיל-פעראיין.

אויף דער זיצונג פון קאמיטעט צו שטיצען די שטרייקענדע טעקסטיל־ארבייטער האט ראטמ. מילמאן בעריהרט די פראגע וועגען די שטרייקענדע יודישע ארבייטער, וואס ארבייטען ביי כאלופניקעס און זענען נישט פערזיכערט אין קראנקען־קאסע, און ווי די אונטערשטיצונגען וועלען ארויסגעגעבען ווערען אויפ׳ן יסוד פון די קראנקען־קאסע ביכלעך וועט דערביי שוועל זיין די דערמאנטע יודישע ארבייטער צו בעקומען שטיצע.

אויף א פארשלאג פון ראטמ. מילמאן איז בעשלאסען געווארען אז די שטרייקענדע יודישע ארבייטער, נישט פערזיכערטע, אין קראנקען־קאסע בעקומען זייער אונטערשטיצונג דורך דער יודישער אפטיילונג פון טעקסטיל־פעראיין אגראדאווע 9.

איינשרייבען קאן מען זיך יעדען טאג פון 10 ביז 1 מיטאג און פון 6 ביז 8.

שטיצע פאר ארבייטסלאזע פאר׳ן חודש מערץ

דער מאגיסטראט איז מודיע, אז פרייטאג דעם 24 מערץ וועט מען אויסצאהלען די דריטע מלוכה־שטיצע פאר ארבייטסלאזע, וועלכע האלטען אויס פאמיליעס און האבען זיך געמאלדען אין אונטערשטיצונגס־אמט, זשעראמסקי 44 און האבען בעקומען דאס רעכט אויף דער דאזיגער שטיצע.

פריילידיגע האבען נישט קיין רעכט אויף דער דריטגענדער שטיצע.

קאמפענסאציע-טראנזאקציעס מיט אונגארן!

(אג) די פוילישע געזעלשאפט פאר׳ן קאמפענסאציע־האנדעל אין ווארשא איז מודיע, אז עס איז שוין ענדגילטיג ערלויבט געווארען דער אימפארט פון וואלענע און באוועלנע סחורות קיין אונגארן אנשטאט דעם עקספארט פון ווייך פון אונגארן.

צוליב דעם, וואס די טעקסטיל־אינדוסטריע בעמיהט זיך שוין פון לאנג צו געווינען דעם אונגארישען מארק דארף מען ערווארטען אז צוליב דער ערלויבניש פון אימפארט פון די אויבענדערמאנטע טעקסטיל־סחורות קיין אונגארן וועט זיך פערשטארקען דער עקספארט פון די פוילישע טעקסטיל־ארבייטונגען אין דאזיגען לאנד אויפ׳ן יסוד פון קאמפענסאציע־האנדעל.

ארויספאדערונגען פון א״י

עס זענען דערהאלטען געווארען ארויספאדערונגען פון ארץ־ישראל פאר פאלגענדע פערזאנען: געזונדהייט פריידה און וואקסבערג חנה.

די אויבענדערמאנטע דארפען זיך מעלדען אין ארץ־ישראל־אמט שרודמיעיסקא 29 פון 10 ביז 1 פארמיטאג בכדי צו ערלעדיגען די רייזע־פארמאליטעטען.

אויטא-ארגיעס

(א) אויף לוטאמירסקא 66 איז אן אויטא ארויפגעפאהרען אויפ׳ן פערבייגעהער פראנציסשעק סטווערין, וועלכער איז געשטארבען אויפ׳ן וועג צום שפיטאל. דער שאפער איז ארעסטירט געווארען.

(א) אויף פיעטרקאווער 124 איז א אונטערגעפאלען אונטער אן אויטא די פערבייגעהערין עווא מארצינסקא מיט א 3־יעהריג קינד. ביידע זענען אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורנע

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. קאפראווסקי (נאוואמיעיסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעיסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פיעטרקאווער 95), י. קלופטא (קאנטנא 54), ל. טשינסקי (ראקיטשינער 53)

היינט און פאלג. טעג!
גרויסע דראמאטישע זיטען=דראמע
אונטער׳ן נאמען:

„מענער אין איהר לעבען״

אין די הויפט-ראלען:
Jean Crawford, Nils Asther, Robert Montgomery, Lewis Stone.

אנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג.
שבת און זונטאג — 12 א זייגער ביימאג
פערקלענערטע פרייזען פון די פלעצער.
הנחה-בילעטען גילטיג אהן בעגרענצונג.
דער זאל איז שטארק בעהייצט.

די שטרייק-בעוועגונג

טראמוואי-ארבייטער דראהען מיט א שטרייק

(2) אויף דער פערזאמלונג פון די טראמוואי-ארבייטער און אנגעשטעלטע, איז בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צו דער טראמוואי-דירעקציע מיט דער פאדערונג צוריק צו העכערען די רעדוצירטע לוינען. אין פאל די דירעקציע וועט נישט נאכגעבען די פאדערונג, זענען די ארבייטער גרייט צו שטיצען זייער פאדערונג מיט א שטרייק.

שוסטער-ארבייטער-שטרייק

(2) פון אנהויב וואך דויערט שוין א שטרייק פון די שוסטער-ארבייטער, וועלכע פאדערן א געהעכערטען לוין

שטרייק פון קאטאן-ארבייטער דויערט שוין 5 וואכען

(2) דער שטרייק פון די קאטאן-ארבייטער דויערט שוין 5 וואכען.

היינט קומט פאר א פערזאמלונג פון די שטרייקענדע, מיט'ן ציל ארויסצוטרעטען מיט א פערלאנג צו די רעגירונגס-מאכט זי זאל אויסאיבען א דרוק אויף די אינדוסטריעלער נאכצוגעבען די פאדערונגען פון די ארבייטער.

קרעדיטען און רעגירונגס-בעשטעלונגען פאר האנדווערקער

דעלעגאציע פון לאדזער האנדווערקער-קאמער אויף דער קאנפערענץ אין האנדעלס-מיניסטעריום

מיט עטליכע טעג צוריק איז אונטערן פאר-זיץ פון האנדעלס און אינדוסטריע-מיניסטער זא-זשיצקי, פארגעקומען א בעראטונג פון פארשטע-הער פון אלע האנדווערקער-קאמערען און אלע האנדווערקער-צענטראלעס אין פוילען.

די קאנפערענץ איז געווען געווידמעט פער-שידענע האנדווערקער-ענינים און הויפטזעכליך די פראגען וועגען קרעדיטען פאר האנדווערקער און וועגען בעשטעלונגען פאר האנדווערקער פון מלוכה-שע און קאמונאלע אינסטיטוציעס.

די לאדזער האנדווערקער-קאמער איז געווען רעפרעזענטירט דורך דעם וויצע-פרעזידענט קא-זשימיערסקי און דעם דיר. גאשין. דעם רעפעראט וועגען קרעדיטען פאר האנדווערקער האט געהאל-טען דער פארשטעהער פון דער יודישער האנד-ווערקער-צענטראלע אדוו. הערשענבערג. זיינע גע-נויע און זאכליכע אויספיהרונגען זענען דורכ'ן מיניסטער און אלע אנוועזענדע אויסגעהערט געווא-רען מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט.

אין דער דיסקוסיע האט זיך ארויסגעשטעלט, אז הגם האנדווערקער האבען ביז איצט בעקומען זעהר קליינע רעגירונגס-קרעדיטען, זענען זיי דאך דורך די האנדווערקער אפגעצאהלט געווארען אין 98 פראצענט. אין דער דיסקוסיע האט אויך אנ-טייל גענומען דער פארשטעהער פון „באנק גא-ספאדארסטווע קראיאוועגא" ווי ס'זעהט אויס פון דער קאנפערענץ וועט דער ענין פון קרעדיטען פאר האנדווערקער גאר בקרוב ערלעדיגט ווערען און דאס לטובת די האנדווערקער.

אויף די פראגע, אז די מלוכהשע און קאמו-נאלע אינסטיטוציעס זאלען ביים אוועקגעבען אר-בייט אויך נעהמען אין בעטראכט די האנדווערקער, האט נאכ'ן רעפעראט פון דעפ. אידזשיקאווסקי ארויסגערופען א לאנגע דיסקוסיע.

ווי ס'האבען ערקלערט די פארשטעהער פון מיניסטעריום וועט דאס געזעץ וועגען מלוכה-בע-שטעלונגען איצט נעענדערט ווערען און די ענדע-רונגען וועלען זיכער זיין לטובת די האנדווערקער.

די קאנפערענץ האט געדויערט 5 שעה און ס'האט איבערגעלאזען דעם איינדרוק, אז די רע-גירונג וועט זיך איצט ערנסט בעשעפטיגען מיט האנדווערקער-פראבלעמען. דער מיניסטער האט צו-געזאגט, אז אין די נאהענטסטע טעג וועט גערופען ווערען נאך א קאנפערענץ וועגען פערשידענע האנדווערקער-ענינים.

דעלעגאציע פון לאדזער האנדווערקער-קאמער ביים וואיעוואדע האוקע-נאוואק

(—) נאכ'ן איבערנעהמען זיין אמט האט זיך א דעלעגאציע פון דער לאדזער האנדווערקער-קאמער, אין די פערזאנען פון פרעזידענט זא-זשיצקי, וויצע-פרעזידענט קאזשימיערסקי און דיר. גאשען, פארגעשטעלט פאר'ן נייעם לאדזער וואיע-וואדע האוקע-נאוואק. דער וואיעוואדע האט ארויס-געוויזען זעהר פיל אינטערעס פאר די האנדווער-קער-ענינים, האט זיך נאכגעפרעגט מפח די עקזי-מענס, קרעדיטען און אנדערע האנדווערקער-פראבלעמען.

„אין קאמף פאר א יודישער מלוכה"

נעכטיגער רעפעראט פון וו. זשאבאטינסקי אין פילהארמאניע

נעכטען איז אין פילהארמאניע-זאל פארגעקומען א רעפעראט פון רעוויזיאניסטישען פיהרער וואב זשאבאטינסקי, דער רעפעראט אויף דער טע-מא „דער קאמף וועגען א יודישער מלוכה" האט צו-געצויגען אן אומגעהויערען עולם, וועלכער האט אויסגעהערט די אויספיהרונגען מיט דעם גרעסטען אינטערעס.

אויספיהרליך — מארגען.

א קינד אפגעגאסען געווארען מיט האבעדיגען קראכמאל

(2) אויף פאלודניאווא 20, איז אפגעגאסען געווארען מיט קאכעדיגען קראכמאל דער 45-יעה-ריגער ראובן קריבוס, וועלכען די פאגאטאוויע האט אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל „אננא מאריא".

צופאהר-טראמוואי לאדז — בזשעזשין

(2) די געזעלשאפט פון צופאהר-טראמוואיען בעשעפטיגט זיך איצט ווייטער מיט דער פראגע וועגען אויסבויען א טראמוואי-ליניע לאדז—בזשעזשין. צו דעם צוועק בעמיהט זיך שוין די געזעלשאפט וועגען א גרעסערע הלוואה.

היינט — גרויסער פידעל-קאנצערט

היינט, דאנערשטאג, אוונד וועט דאס מוזי-קאלישע לאדז האבען די געלעגענהייט צו הערען און צו בעוואונדערען דעם גרויסען הישפאנישען פידלער זשאן מאנען.

אין זיין היינטיגען פראגראם וועט דער קינ-סטלער אויספיהרען די שאפונגען פון: מאצארט, באך, פאגאניני, דאגפין, שאפען, סאראסאטי, וויע-ניאווסקי און פון זיינע אייגענע קאמפאזיציעס.

פון האנדעלס-געריכט

רעגולאציע פון פירמע „א. קרענינג" אפגעלעגט

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון האנדעלס-גע-ריכט האט געזאלט בעטראכט ווערען דער רעגולא-ציע - פארשלאג פון דער פירמע אדאלף קרעניגג (פעטריקאווער 136).

דער ענין איז אפגעלעגט געווארען.

אין שייכות מיט דעם אופאלאשטש פון פא-בריק-מייסטער-פעראיין, האט דאס געריכט בע-שטימט א צוגאב-טערמין פון 2 חדשים.

צוליב דעם, וואס די קרעדיטארען פון בעקערײ-בעזיצער „אלפאנס האפמאן" (לימאנאווסקא 66) האבען זיך אפגעזאגט פון דער היפאטעק-פערזיכע-רונג, האט דאס געריכט בעפולמעכטיגט דעם סינ-דיק האפמאנ'ען ארויסצוגעבען דעם פערמעגען.

אין שייכות מיט דעם אופאלאשטש פון דער פירמע יוסף קלייגער (נאוואמיעיסקא 12) האט דאס געריכט בעשלאסען צו רופען א קרעדיטארען-פער-זאמלונג, כדי צו וועהלען א נייעם סינדיק

פערמשפט א שפיאן צום טויט

(2) נעכטען האט דאס לאדזער מיליטער-געריכט בעטראכט דעם פראצעס געגען דעם עלט-סטען שערזשאנט דער 33-יעהריגער יאן טשער-פיאל 27 פולק אין טשענסטאכאוו וועלכער איז גע-ווען בעשולדיגט אין שפיאנאזש לטובת א שכנהשע מלוכה. דער פראצעס איז פארגעקומען ביי פער-מאכטע טירען.

דער בעשולדיגטער איז פער'משפט געווארען צום טויט דורך דערשיסען, דעגראדירען אויף א געוועהנליכען זעלנער און צו בעזייטיגען פון מי-ליטער.

דער פרעזידענט האט דעם פערמשפטען נישט בעגנאדיגט און נעכטען איז דער טויט-אורטייל אויס געפיהרט געווארען.

בע'גנב'עט אנ'אמעריקאנער רייך ווייבעל

זי האט געזוכט אנ'ארימאן און געפינען א גנב

(א) נעכטען איז פאר'ן קרייז-געריכט גע-שטאנען דער 34-יאהריגער לייב אבערשטיין פון פאך א פריזיער און ער איז געווען בעשולדיגט אין פערשידענע גנבות.

אין אנהויב יאנואר 1932 איז געקומען פון אמעריקע העלענא בערלינערמאן מיט'ן צוועק דא חתונה צו האבען.

בערלינערמאן איז געווען זעהר רייך, זי האט זיך בעקענט מיט א געוויסען מאיר שפיטשאק און מיט איהם חתונה געהאט, נאר 3 טעג נאך דער חתונה איז ער פערשוואונדען געווארען.

העלענא בערלינערמאן האט געוואוינט אויף צעגעלניאנא-גאס 7, אין מערץ פון 1932 זענען צו איהר געקומען איינקאסירען פאר א וועקסעל א ספק היליקטער, און יאקוב זילבערבערג.

די פרוי האט זיך פאר זיי אנפערטרויט, אז זי זוכט אנ'ארימען מאנספערשוין מיט וועלכען זי זאל קענען חתונה האבען, ווייל זי פערמאגט גענוג געלד אויף אויסצוהאלטען זיך.

מיט עטליכע טעג שפעטער האבען הייליגטער און זילבערבערג געבראכט צו פרוי בערלינערמאן איינעם לייב אבערשטיין, וועלכער איז איהר זעהר געפעלען. דעם 19. מערץ 1932 זענען ביידע געווען אין קינא, און אבערשטיין האט ביי איהר ארויסגעצויגען 280 דאלאר און 200 זל.

מיט א צייט שפעטער האט ער אויך אויס-געפיהרט א גנבה ביי נח רוסאק. אבערשטיין איז ארעסטירט געווארען אין סטריקאוו.

דאס געריכט האט איהם פערמשפט אויף א יאהר מיט 6 חדשים תפיסה.

טעאטער „סקאלא"
שרודמיעסקא 15
נאכשפילען פון טעאטער
פעראייניגטע אקטיארן „פאקט"
בעטייליגט:
זיגמונט טורקאוו
אלעקס שטיין
אין די הויפט-ראלען:
אברהם מארעווסקי
קלארא סעגאלאוויטש
געניא שליט
זיגמונט טורקאוו
אלעקס שטיין
היינט, דאנערשטאג, 9 אוונט
פאפולערע פארשטעלונג
פרייזען פון 60 גר. ביז 2.20
די מענטשעלנע פיעסע פון ט. גאלד.
יודיש: ט. פארלערער
דאקטאר לעווי
אין די הויפטראלען:
„דאקטאר לעווי" — זיגמונט טורקאוו
„זיבל" — קלארא סעגאלאוויטש
מארגען, פרייטאג, 9 אוונט
פייערליכע פרעמיערע
איז קריזיס
קאמעדיע אויב בישט פארם און 3 אקטען פון
אלטער קאציזנע. רעזשי: א. מארעווסקי
אנטשטאפ (לויט א. ב.) פ ויען: קלארא סעגאלאוויטש,
געניא שליט, עווא שטאקפעדער. טענער: א. א. הענ-
טאש, ק. נוטמאן, ד. האסבורגער, א. וואלפאווואט.
זיגמונט טורקאוו, אברהם מארעווסקי, אלעקס שטיין.
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

מייז כשר לפסח איז די בעסטע
K и C
AROMATYCZNA

מאיר אייזענבערג

דינסטאג איז פלוצלינג געשטארבען דער סופלער פון יודישען טעאטער מאיר אייזענבערג.

דער פערשטארבענער איז געבוירען אין אזאר-קאוו אין יאהר 1894, שטאמט פון פאטער און מיטערס צד פון רבנים, דורך א צופאל האט ער אנגעהויבען סופלירען פאר ליבהאבער די פיעסע „ישיבה בחור", און באלד אנגעהויבען וואנדערן מיט דעם אקטיאר איצקאוויטש איבער גאליציען, און פון יאהר 1922 איז ער געווארען א פראפעס-יאנעלער סופלער אין פערשידענע טרופעס, עטליכע יאהר אין פילהארמאניע, און ביזן לעצטען טאג אין טעאטער „סקאלא".

דער פערשטארבענער האט איבערגעלאזט א פרוי און איינאייינציגען זוהן. דער גרויזאמער טויט האט איהם אין זיינע יונגסטע בליהענדסטע יאהרען אוועקגעריסען. זיין פלוצלונגער טויט האט אין דער לאדזער ארטיסטען-משפחה ארויסגערופען א גרוי-סען טרויער.

דער פערשטארבענער איז געווען א מענש מיט א פיין פיהלענד און ליבענד הארץ ביי אלע זיינע ארומיגע און נאהענטע. און דערפאר וועט זיין אנדענק פערבלייבען אויף לאנג אין זכרון ביי די, וואס זענען געקומען מיט איהם אין בעריהרונג ביז אין די לעצטע מינוטען פון זיין לעבען.

זאל איהם די ערד לייכט זיין.

ו. נייהויז.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 23 מערץ 1933

11,40 פרעסע-איבערזיכט. 11,50 מעטעארא-לאגישער קאמוניקאט. 11.57 צייט-סיגנאל. 12,05 טאג - פראגראם. 12,10 גראמאפאן. 12,30 קאמוני-קאט. 12,35 שול-קאנצערט. 3,10 עקספארט-קאמו-ניקאט. 3,15 ווירטשאפטליכער קאמוניקאט. 3,25 רעפעראט. 3,50 גראמאפאן. 4,25 לעקציע פראנ-צויזיש. 4,40 רעפעראט. 5,00 קאנצערט. 5,40 פארלעזונג. 6,00 רעפעראט. 6,25 לייכטע טאנץ-מוזיק, פאסט - קעסטעל. 7,00 פערשידענעס. 7,20 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס - קאמער. 7,30 ראדיא - פרעסע. 8,05 לייכטע מוזיק. 9,00 ספארט. 9,15 קאנצערט. 9,45 אודיציע. 10,30 טאנץ - מוזיק. 10,55 קאמוניקאטען. 11,00 טאנץ-מוזיק.

אויסלאנד

5,25 — מאסקווא — אפערעטקע. 8,05—וויען—סימפאנישער קאנצערט. 8.10 — קאפענהאגען — סימפאנישער קאנצערט. 8.30 — לאנדאן — סימפ. קאנצערט. 8,45 — רוים — סימפאנישער קאנצערט. 8,55 — הילווערסום — סימפאנישער קאנצערט. 9 — מינכען - קאמפאזיטארען-קאנצערט.

אלטער קאציזנעס „קריזיס"

מארגענדיגע פרעמיערע אין טעאטער „סקאלא"

דער גלענצענדער שריפטשטעלער און דראמא-טיקער, אלטער קאציזנע, האט לעצטענס אנגעשרי-בען אנ'אקטועלע יודישע קאמעדיע א. נ. „קריזיס" וואס דער תוכן איהרער איז גענומען פון יודישען לעבען, פון דער יודישער סביבה.

אט די דאזיגע קאמעדיע וועט צום ערשטען מאל געוויזען ווערען אויף די ברעטער פון „סקא-לא"-טעאטער, אונטער דער רעזשי פון אברהם מאר-רעווסקי און מיט'ן אנטייל פונ'ם גאנצען פינפטעל (קלארא סעגאלאוויטש, געניא שליט, אברהם מא-רעווסקי, זיגמונט טורקאוו און אלעקס שטיין).

קאנענדיג די קערנדיגע פען פון אלטער קא-ציזנע אין זיין טעאטראלישקייט („דיבוס", „לעצטער אקט פון „טאג און נאכט", „הורדוס" א. א.), ווי אויך בעהמענדיג אין אכט די פערזאן פונ'ם ר'עזשיסער און די אויספיהרער, קאן מען פון פרי הער אויס זיין זיכער, אז עס וועט זיין אנ'ערשט ראנגיגע פארשטעלונג.

נעהמענדיג אויך אין אכט, אז אנ'אריגינעלע און יודישע קאמעדיע איז א יקר המציאות אויף דער יודישער ביהנע — קאנסטאטירען מיר, אז די איר-אויפפיהרונג פון קאציזנעס „קריזיס" וועט אויך זיין א ג'ענסטע דאטע אין דעם יודישען טע-אטער-וועזען.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	76.50
3 פראצענטיגע בוראוולאנע	41.25
4 „ דאלארובקא	54.50
7 „ סטאבילזאציע (אמ.)	56.50
8 „ ווארשאווער פאנד-בריף	42.00
8 „ לאדזער	38.50
ענגלישע פונט	30.55
דאלאר	8.87
גאלד-דאלאר	9.08
גאלד-רובל	4.78

מעלדונג

דער קליינהענדלער - פעראיין, פיעטרקאווער 6 רופט אלע קויהלען- און האלצהענדלער צו קו-מען דינסטאג, דעם 28 - טען מערץ 7 אוונד אויף א דרינגענדע פערזאמלונג וועגען אייגענע לעבענס-אינטערעסען.

די פערוואלטונג

העלדישער טויט פון א יודיש-מיידעל

געשיכטע פון יודישען מיידעל בראנקא דיאס, וואס איז פערברענט געווארן אויפ'ן שייטערהויפען פון דער אינקוויזיציע — אן אומבעקאנט קאפיטעל יודישע געשיכטע

איך קום דא שרייבען די טרויעריגע געשיכטע פון דער בראזיליאנער יודישער מארטירערין בראנקא דיאס, וואס איז פריינגעפאלען אין דער נעץ פון דער אינקוויזיציע און איז לעבעדיגערהייט פערברענט געווארן אויף דער אויטא-דע-פע צוריק מיט 172 יאהר. די געשיכטע פון בראנקי דיאס איז, אויף וויפיל מיר איז באקאנט, נישט דערמאנט אין קיין יודיש-היסטארישען ווערק. אין בראזיל אבער, און ספעציעל אין צפון-בראזיל, וואו בראנקא האט געלעבט, ווערט דער נאמען פון דער דאזיגער העראאישער יודישער טאכטער כמעט פערגעטערט. מען רעדט פון איהר ווי וועגן א הייליגער.

נאך דעם ווי די יודען זענען ארויסגעטריבען געווארן פון שפאניע (אין יאהר 1492), זענען א סך יודישע אנוסים אריבערגעפאהרען אין די נייע לענדער. וואס זענען דאן ענטדעקט געווארן, איבערהויפט קיין בראזיל.

א געוויסער פארטוגעזישער יעזואיטישער גלח, מיט'ן נאמען בערנארדא, האט זיך פערלייגט אויף דער יודישער פאמיליע סימאן דיאס און זי אינגאנצען אומגעבראכט. אט דער יעזואיט בערנארדא טראגט אויף זיין געוויסען דאס אומשולדיג-אומגעקומענע בלוט פון פינף מענשען.

סימאן דיאס איז געווען א „נייער קריסט“ פון די פארטוגעזישע אנוסים. ער איז געווען פערהעלטנישמעסיג רייך: ער האט פערמאגט אן אייגענע ווירטשאפט לעבען דער שטאט פאראהיבא, אין צפון-בראזיל. אין שטאט האט מען געוואוסט, אז ער איז נישט קיין הייסער קאטאליק. ס'איז אויך געווען באוואוסט זיין יודישע אפשטאמונג. אבער אין קיין אפענער אפיקורסות האט מען איהם נישט געכאפט.

סימאן דיאס האט געהאט א וואונדערבאר-שעהנע בת-יחידה — בראנקא (די ווייסע). זי איז געבוירען געווארן אין פאראהיבא דעם 15-טען יולי 1734 און איז געוואקסען ווי א שעהנע בלום. יונגערהייט איז זי א כלה געווארן פאר'ן קאוואלייער אווגוסט קאטינא, וועלכער האט גאנץ ווארשיינליך געשטאמט פון די האלענדישע אנוסים.

די אנוסים פלעגען אפהיטען די יודישע דינים זעהר געהיים.

בראנקא דיאס האט נאך נישט געוואוסט דעם גרויסען בלוטיגען סוד פון איהר משפחה, ווען אויף איהר האט געווארפען אן אויג דער יעזואיט בערנארדא און זי אנגעהויבען צו רודפ'ן. די שעהנע „דאנזעלא“ (פרייליין) האט אויפגעצונדען די תאוה ביים יעזואיט, און ער האט בעשלאסען זי צו בעהערשען אום יעדען פרייז. און דער גלח בערנארדא האט זיך טאקע נישט אפגעשטעלט פאר קיין מיטלען, כדי צו דערגרייכען זיין ציל. עס פערשטעהט זיך אז בראנקא האט געזוכט אויסצומיידען דעם גלח, ווייל, ערשטענס, איז זי שוין געווען א כלה, און צווייטענס האט די נאאיווע בראנקא נישט פערשטאנען וואס עס וויל פון איהר אט דער פרומער גלח...

אין א קורצער צייט ארום איז געפאלען דער ערשטער קרבן. דאס איז געווען סימאן דיאס, בראנקא'ס פאטער, וואס איז דער'הרג'עט געווארן לויט דעם בעפעהל פונ'ם גלח בערנארדא. אויפ'ן וועג אין זיין דארף האט איהם געטראפען דער טויט, און אויף דעמזעלבען ארט איז ער בעערדיגט געווארן. דער פלאץ. וואו עס געפינט זיך דער קבר פון סימאן דיאס, ווערט ביז היינט פערהייליגט דורך דער ארטיגער בעפעלקערונג. מיט א יאהר שפעטער איז פלוצלינג פער'סמט געווארן און געשטארבען אויך בראנקא'ס מוטער. דונא מרים אלוועסדיאס. בראנקא איז געבליבען א קיילעכדיגע יתומה, עלענד ווי א שטיין. זי האט געלעבט צוזאמען מיט איהר געטרייער דינסט ושעראנימא, וועלכע איז געבליבען טריי איהר באלעבאסטע ביז'ן טויט...

(קארעספאנדענץ פון בראזיל)

אפרוימענדיג פונ'ם וועג די אומגליקליכע עלטערן, האט דער יעזואיט געמיינט, אז עס וועט איהם לייכטער זיין צו בעהערשען די ארימע, שוצלאזע יתומה. עס האט נאך געלעבט בראנקא'ס חתן, דער קאוואליער אווגוסט, וועלכער איז טאקע אינגיכען ארעסטירט געווארן. אין א קאטוילישער חגא האט דער יעזואיט בערנארדא פערפיהרט א דעבאטע מיט בראנקא'ס חתן ביי די טויערען פון דער קירך. אווגוסט איז גלייך איבערגעגעבען געווארן צו די יעזואיטען אלס אפיקורס, וואס האט מיט זיין אויפפיהרונג מחלל געווען די קאטוילישע קירך. אווגוסט'ן האט מען אריינגעזעצט אין תפיסה און מעהר האט ער די לעבעדיגע וועלט שוין נישט געזעהן. ער איז געשטארבען אין מערץ 1761, אין פינסטערען קעלער.

איצט האט בערנארדא גערעכענט, אז זיין ציל איז דערגרייכט. ער איז דרייסט צוגעשטאנען צו דער יתומה און געמאדערט, זי זאל קומען צו איהם אויף „ווידוי“. בראנקא האט שוין פערשטאנען, וואס פאר א פרייז זי וועט דארפען בעצאהלען פאר אזא „ווידוי“. זי איז צום קאנפעסיאן נישט געקומען. ארימע בראנקא? זי האט שוין געוואוסט, אז זי איז א יודישע טאכטער און זי האט בעשלאסען אויסצוטרינקען דעם בעכער פון צארן ביז'ן עק! זי האט געוואלט געהן אויף דעם שייטער-הויפען מיט א ריינער נשמה און א ריינעם קערפער! איהר גורל איז גיך בעשטימט געווארן...

דער יעזואיט בערנארדא האט אנגעגעבען אין רעליגיעזען געריכט א מסירה אויף בראנקא'ן, אז זי איז א יודישע טאכטער. ער האט זי בעשולדיגט, אז זי קומט נישט זיך מתודה זיין. די יעזואיטען האבען בראנקא'ן ארעסטירט און זי איבערגעשיקט קיין ליסאבאן, צום הייליגען געריכט פון דער אינקוויזיציע. בראנקא האט אפילו נישט געפרובט זיך צו פערטיידיגען. די אינקוויזיטארען האבען זי געפונען „שולדיג“ און זי פער'משפט צום טויט. דעם 20-טען מערץ 1760, זעקס א זייגער פארנאכט, איז בראנקא דיאס העראאיש ארויפגעגאנגען אויפ'ן שייטער-הויפען. זי איז געווען רוהיג און האט מיט א בעהאלטענער פרייד בעגעגענט דעם טויט. און ווען איהר הייליג לייב איז ארומגעכאפט געווארען פון די פייערען, האט זי זיך אויסגעצויגען ווי א מייטעלבוים און מיט ווירדע אויסגעשריען: „שמע ישראל!“...

אין יענעם מאמענט איז געשעהן א וואונדער. וואס האט אנגעווארפען א שרעק אויך אויף די אינקוויזיטארען. די געטרייע דינסט ושעראנימא האט זיך אריינגעווארפען אין פייער אריין און איז פערברענט געווארן צוזאמען מיט איהר באלעבאסטע.

אזוי האט געלעבט און אזוי איז געשטארבען די גרויסע יודישע מארטירערין בראנקא דיאס וועמעס ריינע נשמה שיינט פאר אונז ווי א מארגען-שטערן.

אין דער אלטער שטאט פאראהיבא שטעהט א צוויי שטאקיגער ווייסער פאלאץ, וואס דינט איצט פאר דער רעזידענץ פון די פאראהיבאנער שטאטס פרעזידענטען. גאט'ס קללה הענגט אויף דעם פאלאץ, ווארים די איינוואוינער פון דעם פאלאץ שטארבען נישט מיט קיין נאטירליכען טויט.

אין 18-טען יאהרהונדערט האט דער ווייסער פאלאץ געהערט צו די יעזואיטען. אין איינעם פון זיינע צימערען איז געזעסען די תפיסה, וואו בראנקא דיאס איז געווען פערשפארט, ווארטענדיג אויף איהר אורטייל. אין א צווייטען צימער האט געוואוינט דער יעזואיט בערנארדא און דער דאזיגער ווייסער פאלאץ איז אויף אייביג פערשאלטען...

אזא גלויבען איז פערשפרייט צווישען דער קריסטליכער בעפעלקערונג אין צפון בראזיל.

א. ליפמאן.

די קאריערע פון גען. בודיאני

אין קאמף געגען פוילען

אין מאנאט מאי, 1920, איז די רויטע קאוואלעריע אנגעקומען אויפ'ן פוילישען פראנט, און ווען זיי זענען אנגעקומען קיין ביעלאצערקאוו זענען זיי שוין געווען שרעקליך מיד.

אנהויב יוני האט בודיאני'ס קאוואלעריע געמאכט די ערשטע אטאקע אויף די פאליאקען אין דעם געגענד פון סקווירא-כאזאטין-גאראדאק: זיי האבען דורכגעריסען דעם פראנט.

ביי נאוואגראד-וואלינסק האבען די פאליאקען געפרובט ארויסצורייסען א שטארקען ווידערשטאנד, ווען די בודיאנאווצעס האבען זיך ביים טייך סלוטש געגעבען א ווארף אין אן אטאקע. האבען די פוילישע לעגיאנערען זיי בעגעגענט מיט א האגעל פון קוילען, א שיסעריי פון ביקסען, קאנאנען און פולעמיאטען האט זיך געטראגען איבערן טייך און אלע מאל האט דער רעגען אנדערש געפלאצט א גראנאט, און ווען די בודיאנאווצעס האבען זיך אביסעל פערלארען, איז ווארשילאוו, אנגעטאן אין א בורקע, מיט א צוקנייטשטער פוטערנער קוטשמע אויפ'ן קאפ, ארויס אין מיטען פון טשומאקאוו'ס בריגאדע און געשריען:

— וואס פאר א דרעהעניש דא?! געהען גלייך!

און ארויסכאפענדיג די שווערד האט ער זיך געלאזט רייטען פאראויס, מיטרייסענדיג מיט זיך די רויטע קאוואלעריע.

פונקט ווי ער וואלט אלעמען פערכישופ'ט, איז מען רייטענדיג אויף די פערד אריבער דעם טייך, און ווען ער האט געגעבען א קאמאנדע: „די שווערדען צום שלאכט!“ האבען אלע רייטער מיט שטורם זיך געגעבען א ווארף אויפ'ן שונא.

נאכדעם איז די רויטע קאוואלעריע אוועק אויף ראוונא, און אויפ'ן וועג האט זי חרוב געמאכט שטעטלעך און דערפלעך, ווארשילאוו און סטאלין האבען אין יענער צייט שוין געהאט אן אויג אויף דער שטאט לעמבערג.

— דא איז איינס פון די צוויי, — האט בודיאני געזאגט, — אדער מיר וועלען די פאליאקען אבברעכען די ביינער, אדער זיי וועלען אונז אבברעכען די ביינער. איז בעסער — מיר זיי.

דער מארש אויף ראוונא האט זיך איינגעגעבען. דעם 4-טען יולי, ביינאכט, איז בודיאני'ס רויטע קאוואלעריע אריין קיין ראוונא, און דא האט טראצקי'ן צוגעשיקט א טעלעגראמע, וואס האט זיך געלעזען אזוי:

„איך נעם איין דעם העלד בודיאני“.

הינטער סאמגאראדעק האט די זעקסטע דיוויזיע אונטער אפאנאסענקא'ס קאמאנדע זיך אביסעל פערלארען. דאן זענען ווי פון אונטער דער ערד ארויסגעוואקסען בודיאני און ווארשילאוו, ביידע רייטענדיג אויף די פערד.

— די אנטלויפען, די לומפען! — האט בודיאני אויסגעשריען.

— שוין זאל מען נעמען סאמגאראדאק! — האט ווארשילאוו ארויסגעגעבען א בעפעהל — הורא!

און מ'האט גענומען סאמגאראדעק.

אין א פינסטערער נאכט, ווען די פוילישע ארמעע איז אריין קיין סטאניסלאוושיק, איז ווארשילאוו ארויף אויף א בארג און האט ארויסגעגעבען א בעפעהל, אז מ'זאל די פאליאקען גלייך פון דארטען ארויסטרייבען.

דער קאמאנדיר פון דער דיוויזיע, וואס האט געוואלט מאכען די אטאקע, האט זיך געוואקעלט.

— חבר ווארשילאוו, — האט ער געזאגט, — עס איז דאך שטאק-פינסטער און ביים דארף זענען נאך געבליבען שטעכעדיגע דראטען אלס א בעווארענונג.

— קיין טעגות! — האט ווארשילאוו זיך געבייזערט. — איך הייס אנהויבען אן אטאקע!

און מ'האט גענומען דאס דארף.

ביי די סאמע טויערען פון ווארשא איז דער שווערער דרוק פון דער רויטער ארמעע זיך צופאלען אויף שטיקער. דער ערשטער, וועמען די פאליאקען האבען דערלאנגט א קלאפ, איז געווען דער רויטער קאמאנדיר קוועסין, א געוועזענער פאריק-מאכער. קוועסינ'ס ארמעע האט זיך צושפאלטען און דאס האט געעפענט דעם וועג צו די רעזערווען פון טוכאטשעווסקי'ס ארמעע.

דאן האט מען גענומען קלאפען טעלעגראמען קיין מאסקווע, אז מען זאל ווארשילאוו'ן און בודיאני'ן אומקעהרען צוריק און צורוה לאזען לעמבערג. מען האט דאס געמוזט טאן. ווארשילאוו און בודיאני האבען פערקערעוועט די רויטע קאוואלעריע צוריק, אבער עס איז שוין געווען צו שפעט.

די פאליאקען האבען פרייער אפגעאטאקירט, און ביי זאמאשטש האבען זיי אריינגענומען בודיאני'ן ווי אין א קלעם.

דאן האט בודיאני שוין נישט געהאט קיין אנדער ברירה און ער האט זיך אנגעהויבען צוריקציהען, און געגאנגען צוריק איז ער איבער די שטעט גרובישאוו, לוצק, ראוונא און נאוואגראד-וואלינסק.

(סוף).

ר. איזראעל

משפחות אין פלאמען

סענסאציאנעלער ראמאן

פון יודישען פאמיליען-לעבען

(127

פון דרויסען האט קיינער נישט געענטפערט.

— ווער איז דארט? האט דוד נאכאמאל געפרעגט.

זעהט אויס, אז מ'האט הינטער'ן פענסטער דערהערט די דאזיגע פראגע און דער טומעל האט זיך אפגעשטעלט. דוד האט געמיינט, אז די אנפאלער, אדער די איינברעכער זענען אנטלאפען, אבער דאס איז געווען א טעות. ווי נאר ווידער אין שטוב איז שטיל געווארען האט זיך פון דרויסען ווידעראמאל דערהערט דער פערדעכטיגער גערויש, דוד האט זיך ענטשלאסען, ער האט אנגעצונדען די לאמפ און האלל איז איהם געווארען א ביסעל היימליכער, א ביסעל לייכטער, ער האט געזוכט עפעס א שווערע זאך, כדי צו זיין גרייט אויף אן עווענטועלען קאמף מיט די אנפאלער. מרים האט געציטערט און האט זיך געבעטען

— דוד, איך בעט דיך, געה נישט אויף קיין קאמף מיט די אנפאלער, בעסער זאלען מיר זיך פערבאריקאדירען און נישט אריינלאזען די אנפאלער.

— ניין, מרים, זיי ווערען צו חוצפה'דיג, האט דוד הויך געזאגט, אז מען זאל עס פון דרויסען הערען, איך וועל א סוף מאכען מיט זיי.

— ניין, איך בעט דיר, נאך וואס ווילסטו בלוט פערגיסען... איך האב מורא...

— מרים, דו ווייסט ווער ס'רייסט זיך אריין דא אין שטוב, דו בעהאלטסט עס נאר פאר מיר, זאג ווער איז דאס, אבער ניין, ווארט איך וועל דיר זאגען און דו וועסט דאס מיר נאר בעשטעטיגען. אזוי וועט דיר זיין לייכטער. דאס איז מארעק קריינין...

— איך ווייס נישט, אויב דאס איז טאקע אזוי, אבער אזא איינדרוק האב איך.

— אויב אזוי, זיי שטיל, רעד נישט הויך, מיר וועלען רוהיג זיצען און אפווארטען ביז ער וועט אויפברעכען די טיר אדער דאס פענסטער און זיך אהער אריינרייסען, אדער אפשר גאר איהם עפענען די טיר אדער דאס פענסטער און איהם העפליך איינבעטען. נאך וואס דארף ער זיך דא אריינרייסען, ער קען דאך זיך אנרופען ווער ער איז און מיר וואלטען דאך איהם זיכער געעפענט.

אזוי האבען זיי טאקע געטון, זיי זענען רוהיג געזעסען און זיך איצט מיט ווייניגער מורא צוגעהערט צו דעם אלעם, וואס קומט פאר הינטערן פענסטער, לויט אלע וואהרשיינליכקייטען איז דארט נאר געווען איין איינציגער מענש, ווייל קיין געשפרעכען האבען זיך נישט געהערט, קיין צווייערליי קלאפערייען האט מען אויך נישט געהערט, מרים האט זיך געטוליעט צו דוד'ן, זי האט איבערהאנצען געציטערט ווי אין פיבער.

דוד האט געגלעט איהרע האר און זי בערוהיגט.

— אבער מרים, בערוהיג זיך, ס'וועט אונז גארנישט געשעהן, דו וועסט זיך איבערצייגען, מיר האבען דאך קיין אנדער עצה נישט. מיר קענען דאך נישט מאכען קיין טומעל, קיין אלארמען, ווייל סיי-ווי-סיי וועט אונז קיינער נישט העלפען. אבער אונזער לאגע קען דאס שטארק פערערגערען.

— ניין, שריי נישט, מאך נישט קיין אלארמען.

דאס פענסטער און דער לאדען האבען דערווייל וואס שטארקער געקרעכצט אונטער די אייזערנע שטאנגעס, וועלכע זענען דורך דעם איינברעכער דארט אונטערגעשטעלט געווארען. ס'האט אויסגעזעהען, אז לאנג וועט זיך די דאזיגע „פעסטונג“ נישט קענען האלטען און זי וועט מוזען פאלען. דער איינברעכער איז געווארען כסדר חוצפהדיגער, זעהט אויס, אז ער האט מעהר נישט געהאט קיין געדולד, ס'האט איהם צו לאנג געדויערט, ווייל דאס קלאפען און רייסען איז געווארען אלץ שטארקער און נערוועזער. פלוצלונג האט זיך דער לאדען א ריס געגעבען און איז מיט דער גאנצער קראפט און האסט אראפגעפאלען אויף דר'ערד, דרויסען ארויס. אין דעמזעלבען מאמענט האט זיך פון דרויסען דערהערט א שרעקליכער קוויטש, אזא געשריי, וואס קומט פון א מענשען, וועלכער האט נישט געריכטערהייט בעקומען א שטארקען קלאפ.

— וואס איז דאס? האט דוד געפרעגט. ער האט זיך אויפמערקזאם איינגעהערט, וואס ס'טוט זיך אינדרויסען, אבער קיין שארך קיין שום שיין האט זיך שוין פון דרויסען נישט דערטראגען.

— עפעס איז געשעהן, האט דוד בערואיש געזאגט.

מרים איז געווארען אומרוהיג.

— יא, ס'זעהט אויס מיט דעם מענשען, וואס איז געשטאנען דרויסען איז געשעהן עפעס אן אומגליק.

— מ'דארף ארויסגעהן אויפ'ן גאס און א קוק געבען.

— ניין, דוד, איך בעשווער דיך, געה נישט, ס'קען זיין, אז מ'ווארט דיך אפ אינדרויסען און מען וויל דיר שלעכטס טון. ניין, געה נישט, איך וויל נישט, מיר וועלען אפווארטען ביז אינדערפריה.

— ביז אינדערפריה קען ווערען צו שפעט, האט דוד געזאגט, איך טאר נישט זיין גלייכגילטיג, איך מוז ארויסגעהן, ס'האנדעלט זיך דאך געוויס וועגען א לעבען פון א מענשען.

מרים האט שוין גארנישט געענטפערט, זי האט זיך אוועקגעזעצט אין א ווינקעל, אזוי ווי זי וואלט זיך שוין בכלל נישט אינטערעסירט, וואס דא קומט פאר.

דוד האט שוין גארנישט געקוקט אויף מרים'ן האט געכאפט די לאמפ און איז ארויס אין גאס. מרים'ען האט ארומגעכאפט א פאנישע שרעק, יעדע סעקונדע וואס דוד האט פערברענגט אין דרויסען האט זיך איהר אויסגעוויזען, ווי א וואך, ווי א חודש. ס'זענען אוועק נישט סעקונדען נאר מינוטען. ערשט דעמאלט האט מרים צוריק דערהערט דוד'ס טריט, וועלכע האבען זיך איהר אויסגעוויזען, אלס אזעלכע שווערע, אזוי ווי ער וואלט געשלעפט א גרויסע משא, די טיר האט זיך געעפענט און דוד איז אריינגעקומען און קוים דערשלעפט עפעס א מאנספערשוין, וועלכער איז געווען איינגעשמירט אין בלוט.

— שנעל אביסעל וואסער האט דוד געזאגט צו מרים'ען. מיר מוזען דאך איהם עפעס העלפען, ער קען דאך נאך דא אפשטארבען אונטער די הענד.

— וואס איז געשעהן דוד, ווער איז דאס?

— כ'ווייס אליין נישט, מיר וועלען שפעטער דערפון רעדען, דערווייל דארף מען איהם ראטעווען.

זעהט אויס, אז דער פערוואונדעטער האט זיך אפגעגעבען א חשבון דערפון, וואו ער געפינט זיך, ווייל ער האט זיך ארומגעקוקט איבערן צימער אויף אזא אופן, ווי ער וואלט געבעטען, אז מען זאל איהם נישט קיין נקמה נעהמען, נאר העלפען, ראטעווען...

(פארטזעצונג קומט).

פארשלאגן וועגן די אנטיסעמיטישע עקסצעסן

מ'דערמאהנט היטלער'ן אויך אין סיים. — „אפשניידן די פאות און אויסטון די קאפאטעס"...

וואַרשאַ, 22. (טעלעפאָניש).

היינט פאַרמיטאָג האָט זיך פאַרזאַמעלט די אַדמיניסטראַציע־קאָמיסיע פון סיים, בכדי צו באַטראַכטן אַ רייה פאָרשלאַגען און צ.אַ. דריי פאָרשלאַגען וואָס זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען דורך די ענדעקעס, פ.פ.ס. און יודישען קאָלאָ וועגן די אַנטיסעמיטישע עקסצעסען.

דער רעפערענט דעפ. סאַנאָיצאַ האָט זיך אַרויסגעזאָגט געגען די דאָזיגע פאָרשלאַגען, פערזופענדיג זיך אויף פאַקטען, געשטיצט אויף פאָליציאישע ראַפּאָרטען.

לויט דער מיינונג פונ'ם רעפערענט זענען די יודען אַנטראָפּאָלאָגיש אַזוי ענליך צו פּאָליאַקען, אַז ווען מ'וואָלט די יודען אָפּגעשניטען די פאות און אַרונטערגענומען פון זיי די קאַפּאָטעס, וואָלט מען זיי נישט געקאָנט אונטערשיידען פון פּאָליאַקען.

די ערקלערונג רופט אַרויס געלעכטער.

נאָכן רעפעראַט פון דעפ. סאַנאָיצאַ האָט געהאַלטען אַ דערגענצונגס-וואָרט דער דעפ. וויערזשאַק (ענדעק), וועלכער האָט געזאָגט, אַז די יודען-פראַגע ווערט יעדען טאָג צייטיגער. אַז די יודען האַנדלען זעלבסטשטענדיג און מחמת אידעאלע סיבות... מ'דאַרף אויך געדענקען וועגן דעם — האָט ער צוגעגעבן — אַז די היטלער-מעשים טוען אויף דאָס זייעריגע אין פּוילען.

דער דעפ. יעגער (בעבע) זאָגט, אַז די פּאָליציי-בעריכטען זענען נישט קיין גענויע, און ער דריקט אויס צוטרוי דער רעגירונג.

דעפ. זאַמערשטיין (יוד. קאָלאָ) האַלט אַ רעפעראַט, אין וועלכען ער קריטיקירט שאַרף די אויספירונגען פון די דעפּוטאַטען סאַנאָיצאַ און [illegible] ער, אַריבער צו דער אָפּשאַצונג פון די געשעהענישען גופא, זאָגענדיג, אַז די זאַכלאַגע, איז נישט ריכטיג איבערגעגעבען געוואָרען דורכ'ן רעפערענט, און אַז מחוץ די קרבנות, וואָס זענען אָנגעגעבען געוואָרען, האָבען די ציטונגען געוואָלט מאַכען מילואים, אָבער די מאַכט האָט זיי פאַרווערט דאָס צו טון. דער רעדנער האַלט אונטער איינגאַנצען זיינע טענות, און פאָדערט אָנצונעהמען דעם פאָרשלאַג, דערקלערענדיג, אַז אויב דער פאָרשלאַג וועט אָפּגעוואָרפען ווערען, וועט ער אָנמעלדען אַ מינדערהייטס-וואָטום.

עס רעדען נאָך די דעפ. טאָמאַשעוויטש (בעבע) און דיובוא (פ.פ.ס.)

דעפ. ראָגושטשאַ (נ.פ.ר.) האַלט, אַז אין דעם מאָמענט, ווען אין שלעזיען זענען פאַרהאַן 150 טויזענד אַרבייטסלאָזע, קומען נאָך איצט צו אַהין 50 טויזענד יודען.

דעפ. וולאַד. סטראָנסקי (בעבע) טאַדעלט די עקסצעסען און פרעגט גלייכצייטיג, הלמאי די יודען פּראָטעסטירען נישט, ווי צ. א. וועגען דעם ענין מאָרד פון מינכענער רב.

דער לעצטער נעהמט דאָס וואָרט דער דעפ. סאַנאַיצאַ, אַלס רעפערענט, און זאָגט: — ווער האָט געבראַכט צום טויט פון סטוד. וואַצלאַווסקי? א.וו.פ. וועלכער האָט אינספּענירט די געשעהענישען. ער וואַרפט די גאַנצע שולד אויף א.וו.פ. (אבוויעפּאָל) חוץ מזה מאַכט ער אַ פאָרוואורף, הלמאי אויפ'ן יודישען פאָרשלאַג וועגען די געשעהענישען זענען דאָ דייטשע אונטערשריפטען.

ערב... האהענצאלערן

בערלין, 22 (ספ. טעל.)

היינט האָט דער פּרייסישער סיים אָפּגעהאַלטען אַ קאָנסטיטואירענדע זיצונג.

נאָכדעם ווי דער גען. ליטצמאַן, דער עלטסטער דעפּוטאַט, האָט געעפענט די זיצונג, האָט געהאַלטען אַ רעדע דער דעפּ. ווינטערפעלד, וועלכער האָט צ. א. געזאָגט, אַז עס קומט די צייט, ווען בּיאַש פון דייטשלאַנד וועט ווידער געשטעלט ווערען די האָהענצאָלערן-דינאַסטיע.

די דאָזיגע ווערטער זענען אויפגענומען געוואָרען מיט אַפּלאָדיסמענטען.

אַלס פּרעזידענט פון סיים איז אויפגענומען געוואָרען דער היטלעראַוויעץ, קערל.

10 קרבנות פון א קאטאסטראפע

ליאָן, 22. (ספ. טעל.)

אויף דער מאַרסעל-גאַס איז אַ טראַמוואַי אַרויפגעפאָהרען אויף אַן אויטאָבוס.

דער שטויס איז געווען אַזוי שטאַרק, אַז די פאָדערשטע פּלאַטפאָרם פון דעם טראַמוואַי האָט זיך אַריינגעהאַקט אין דעם מיטען פונ'ם אויטאָבוס.

צעהן פּערזאָן זענען שווער פערוואונדעט געוואָרען און פון זיי, — 3 שטערבליך.

די לאגע פון די יודישע קאלכאזען אין קרים

מאָסקווע, (יט"א). לויט דעם בעריכט וואָס איז איצט פערעפענטליכט געוואָרען וועלען טויזענד נייע יודישע פאַמיליעס (אַן ערך פינף טויזענד נפשות) בעזעצט ווערען אין די יודישע קאָלכאָזען פון קרים. די איבערוואַנדערונג הויבט זיך אָן אין די ערשטע טעג פון אַפּריל.

היינט צו טאָג זענען אין קרים פערהאַן 87 איבערוואַנדערישע יודישע קאָלכאָזען מיט העכער 5 טויזענד יודישע פאַמיליעס אָדער אַרום 25 טויזענד נפשות. היינטיגעס יאָהר האָבען די קאָלכאָזען בעהערשט איבער 100.000 העקטאַר קערנער-קולטורען, 811 העקטאַר גערטנער און 914 העקטאַר ווייַנגערטנער. אַ טייל קאָלכאָזען האָבען זיך ספּעציאַליזירט אויסשליסליך אויף גערטנער-קולטורען. עס זענען אויך פערהאַן ספּעציעלע יודישע קאָלכאָזען פון שעפסען-צוכט, עופות-צוכט און הערינג-צוכט.

ווי עס איז צו זעהן פון די לעצטע בעריכטען פון „קאָמזעט" פערבעסערט זיך די לאַגע פון די יודישע קאָלכאָזען אין קרים.

די הויפּט-מעלה פון די יודישע קאָלאָניעס אין קרים, איז וואָס די אַרבייט איז דאָרטען איז כמעט איינגאַנצען מעכאַניזירט און וואָס דער גרעסטער טייל קאָלכאָזען איז שוין עלעקטריפיצירט א. ז. ב., אין מיט דער הילף פון „אַגראָדזשאָינט" דורכגעפירט געוואָרען די עלעקטריפיצירונג פון דער בעוואַסערונג פון די גערטנער-מאַסיוון. איניגע קאָלכאָזען און קאָמונעס האָבען שוין אַפילו זייערע אייגענע עלעקטרישע סטאַנציעס.

היינטיגעס יאָהר האָט מען פערענדיגט די בויאונג פון 286 דירות און אויפגעבויט 620 נייע דירות כמעט אַלע נייע איבערוואַנדערער וועלען גלייך ביים אָנקומען קאָנען בעזאָרגט ווערען מיט דירות.

אויף דער איינאָרדענונג פון די נייע טויזענד פאַמיליעס-איבערוואַנדערער האָט די רעגירונג אַסיגנירט 4 מיליאָן מיט 506 טויזענד רובל.

מארשאל פילסודסקי צוריקגעקומען קיין ווארשא

וואַרשאַ, 22. (טעלעפאָניש).

נעכטען איז צוריקגעקומען קיין וואַרשאַ דער מאַרשאַל פּילסודסקי, וועלכען עס האָבען מקבל פנים געווען אויף דער באַהן די מיניסטאָרען: פּריסטאָר, בעק, סלאַוועק-סקלאַדקאָווסקי, א. א.

אין דעם דייטשען עמק הבכה

בערלין, 22. (ספּ. טעל.)

אין דער פּראָווינץ ווירטעמבערג האָט מען פערבאָטען יודישע שחיטה.

בערלין, 22. (ספּ. טעל.)

די כאַזפּאַרטען-אָפּטיילונג פון דער דייטשער געזאַנדשאַפט האָט אָפּגעשטעלט דאָס אַרויסגעבען איינפאָהר-וויזעס פאַר פּוילישע יודען קיין דייטשלאַנד.

געשלאסן דעם לאקאל פונם פריידענקער-פערבאנד אין בערלין

בערלין, 22. (ספּ. טעל.)

פּאָליציי האָט נעכטען געשלאָסען און פערזיגעלט דאָס הויז פון די פריידענקער אויף גנייזענאַו-שטראַסע.

דאָס דאָזיגע הויז איז געווען דאָס צענטראַלע זיץ-אָרט פון דעם דייטשען פערבאַנד פון פריידענקער.

די אמעריקאנער בענק ריהרען זיך...

לאָנדאָן, 22. (ספּ. טעל.)

פון ניו-יאָרק איז מען מודיע, אַז לעת עתה האָבען 70 פּראָצענט פון די בענק אָנגעהויבען זייער נאָרמאַלע טעטיגקייט.

דער רעשט 30 פּראָצענט בענק וועט קאָנען פירען זייער טעטיגקייט אין אַ בעגרענצטער פאָרם.

צעהן פּראָצענט פון די בענק וועלען פולשטענדיג געשלאָסען ווערען.

אַ טייל פון זיי וועט זיך וואַהרשיינליך אָנשליסען אין די אַנדערע באַנק-הייזער.

אַלע בענק האָבען בעגרענעצט דאָס אויסצאָהלען פון גרעסערע דעפּאָזיטען.

לאדזער נייעס

א פלעשעל פון דער קראנקען-קאסע האט זי פערראטען

טראגעדיע פון א פרוי, וועלכע איז פערלאזט געווארען פון מאן

(2) מיט אַ צייט צוריק האָט מען פאַר דער יודישער קהלה געפונען אַן אונטערגעוואָרפען קינד, דאָס קינד איז געווען איינגעהילט אין אַ שמאַטע, אין וועלכע עס האָט זיך געפונען אַ פלאַש מיט וואַסער. די פלאַש איז געווען פון דער קראַנקען-קאַסע, לויט דער עטיקעט פון דער פלאַש, איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די מעדיצין איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אַ געוויסע פּערל פייגע ראָזענשטרויך, אַזוי אַרום איז געלונגען פעסטצושטעלען, אַז די פרוי ראָזענשטרויך איז די מוטער פון דעם אונטערגעוואָרפענעם קינד.

נעכטען איז די פרוי ראָזענשטרויך געשטאַנען פאַר'ן קרייז-געריכט. זי האָט זיך מודה געווען, און האָט דערקלערט, אַז זי איז זיך פונאַנדערגעגאַנגען מיט'ן מאַן אַ קורצע צייט נאָך דער חתונה. ווען זי האָט געבוירען דאָס קינד האָבען די עלטערען איהר אַרויסגעוואָרפען פון שטוב.

אַ קראַנקע אַן אויסגעמאַטערטע האָט זי בעשלאָסען מיט'ן קינד איבער די שטאָט און ענדליך האָט זי אונטערגעוואָרפען דאָס קינד פאַרן לאָקאַל פון דער יודישער קהלה, מיט דער האָפנונג, אַז דאָס קינד וועט נישט אויסגעהן פאַר נויט.

דאָס געריכט האָט גענומען אין אַכט איהר שווערע לאַגע און די בעשולדיגטע פערמשפּט אויף 6 חדשים תפיסה און אָפּגעלייגט דאָס אויספיהרען פון דעם אורטייל אויף 2 יאָהר.

אלגעמיינע פערזאמלונג פון לעהרער-פעראיין

געגען דעם באיקאט אויף די בארעכאוו-שולען

ווי בעקאַנט, האָט די הויפּט-פערוואַלטונג פון פעראיין פון די לעהרער אין די פאָלקסשולען מיט אַ צייט צוריק אַרויסגערופען אַ שטרייק און פּראָקלאַמירט אַ באָיקאָט אויף די היגע באָראָכאָוו-שולען.

שבת איז אין לעהרער-פעראיין פאָרגעקומען די לעצטע סעסיע פון דער יעהרליכער אלגעמיינער פערזאַמלונג.

צוליב די ליידענשאַפטליכע לאַנג-דויערנדע דעבאַטען איז די פערזאַמלונג פאָרגעקומען אין עטליכע פאָרטזעצונגען.

כמעט די גאַנצע דיסקוסיע איז געווען געווידמעט דער פראַגע פון קאָנפליקט אין דער באָראָכאָוו-שול.

אַ גאַנצע רייה רעדנער זענען שאַרף אַרויסגעטרעטען געגען דער הויפּט-פערוואַלטונג און האָבען אָנגעוויזען, אַז די הויפּט-פערוואַלטונג האָט נישט געהאַט קיין רעכט אַרויסצורופען דעם שטרייק און באָיקאָט, אַז די האַנדלונג איז געווען אַ דעמאַגאָגיש-פאַרטייאיש.

צום סוף איז מיט אַ מעהרהייט אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, אין וועלכער ס'ווערט געזאָגט, אַז די אַלגעמיינע פערזאַמלונג שטעלט פעסט, אַז די הויפּט-פערוואַלטונג איז בעגאַנגען אַ פעהלער, פּראָקלאַמירענדיג דעם שטרייק און באָיקאָט אין די באָראָכאָוו-שולען.

די אַלגעמיינע מיטגלידער-פערזאַמלונג ווענדעט זיך צו דער הויפּט - פערוואַלטונג, אַז זי זאָל אָפּרופען דעם באָיקאָט. אַ געגען - פאָרשלאַג האָט בעקומען נישט מעהר ווי 8 שטימען.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער - שוואַכע, אַלע אַרט, אַנאַליזען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8–2 און פון 5–9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעצ. פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקה
צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.
נעהמט אָן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאָכמ. און פון 5–8 אָוונד, זונטאָג פון 9–11 בייטאָג.

מאניפעסט פון וול. זשאבאטינסקי

קאַטאָוויץ, 22 (יט"א טעלעפאָניש).

דער רעוויזיאָניסטישער פּאַרטיי - ראַט האָט נישט אָנגענומען קיין ענדגילטיגע בעשלוסען.

פון קאַטאָוויץ איז זשאַבאָטינסקי אַרויסגעפאָהרען קיין לאָדז.

אין לאָדז האָט זשאַבאָטינסקי אַרויסגעגעבען פאָלגענדען מאַניפעסט:

רעוויזיאָניסטען:

איך, זאב זשאַבאָטינסקי, פּרעזידענט פון דער וועלט-אוניאָן, ציוניסטען-רעוויזיאָניסטען, ערקלעהר:

פון היינט אָן איבערנעהם איך פּערזענליך די פּאָליטישע לייטונג פון רעוויזיאָניסטישען וועלט-אוניאָן און פון אַלע אָנגעלעגענהייטען פון דער רעוויזיאָניסטישער וועלט-בעוועגונג.

די טעטיגקייט פון די ביזאהעריגע צענטראַלע וועלט-אינסטאַנצען פון דער בעוועגונג ווערט דערמיט סוספּענדירט.

ביז ענדע וואָך וועל איך בעשטימען דעם צייטווייליגען סעקרעטאַריאַט, וואָס וועט פּראָוויזאָריש פונקציאָנירען אַלס עקזעקוטיוו - קאָמיטעט פון דער וועלט-אוניאָן און וועט לייטען, אונטער דער פיהרונג פון פּרעזידענט, אַלע צווייגן פון דער אוניאָנס-זעלבסטשטענדיגער אַרבייט, אין לויף פון מיין אַנוועזענהייט אין פּוילען וועט דער סעקרעטאַריאַט זיך געפינען אין וואַרשאַ.

אין דער זעלבער צייט וועל איך אויך בעשטימען אַ פּראָוויזאָרישען קאָמיסאַריאַט, וואָס וועט אָנפיהרען מיט די צענגלעגענהייטען פון רעוויזיאָניסטישע שקלים און וועט אַרויסלאָזען דעם אויפרוף צו די ברייטעסטע שיכטען פון דער רעוויזיאָניסטישער און בית"רישער בעוועגונג צו בעטייליגען זיך אין די וואַהלען צו דעם 18-טען ציוניסטישען קאָנגרעס.

אין קורצען וועלען ערשיינען צוויי אַנדערע אויפרופען, פעסטשטעלענדיג, ערשטענס, דעם גענויען זין פון די אין קאַלע-וויען אָנגענומענע בעשלוסען וועגען דעם וועזען און די רעכט פון אום זער וועלט-אוניאָן; צווייטענס – וועגען די פליכטען פון רעוויזיאָניסטישע וועלט-שקלים אַנטקעגען אַז דער אוניאָן אי דער ציוניסטישער וועלט-אָרגאַניזאַציע.

האַלטענדיג דעם דאָזיגען בעשלוס מיינעם פאַר דאָס איינציגע מיטעל צו זיכערען, אין אַ שווערער שעה, די איינציגקייט פון דער רעוויזיאָניסטישער בעוועגונג, ווי אויך פאַר אַ הייליגע פליכט פון איהר בעגרינדער, פאָדער איך פון אַלע רעוויזיאָניסטען צו אונטערשטיצען זייער פּרעזידענט און צו העלפען, דורך אַ ברידערליכער רוהיגער און זעלבסטבעהערשטער האַלטונג צו איינאַנדער, אַז מיר זאָלען מיט ווירדע איבערלעבען דעם היינטיגען קריזיס אין נאָמען פון דער היסטאָרישער מיסיע פון אונזער יודענשטאַאַטס-בעוועגונג.

(געצייכענט) : זאב זשאַבאָטינסקי
פּרעזידענט פון וועלט-אוניאָן
ציוניסטען - רעוויזיאָניסטען.

לאָדז, 23 מערץ 1932.

אין זעלבען זין האָט אַרויסגעגעבען אַן אויפרוף אין לאָדז דער ברית טרומפּעלדאָר צו די מיטגלידער.

ווי מ'גיט אונז איבער פון אַ זיכערער קוועלע וועלען די רעוויזיאָניסטישע רשימות צו די וואַהלען פון 18-טען ציוניסטישען קאָנגרעס ערשיינען אונטער דעם געמיינזאַמען נאָמען פון הצה"ר און בית"ר.

אָן דער שפּיץ פון די ליסטען וועט שטעהן דער נאָמען פון וו. זשאַבאָטינסקי.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 12-טער טאג

300.000 zł. na nr. 37640+
20,000 zł. na nr. 24091
15.000 zł. na nr. 7606
10.000 zł. na nr. 70212

5,000 zł. na nr-y: 19947 28036+ 54236 59118 615138 97908 105771 106879.

2,000 zł. na nr-y 1345 1985 21832 30766 42407 51292 65953 69377 77650 89412 98447 99300+ 111013 117639 117652+ 126365 134997 137776 137802.

1,000 zł. na nr-y 177+ 8142 8731 21971+ 31547 330015+ 33854 40087 43352 44255 46926+ 48301+ 51710 51950 58417 59417 61138 71455 73311 73706 74447+ 76142 77199 79704 80291 82241+ 88728 91527 98976 106694 109772 123112+ 125382 128385+ 130987 133286 134155 137286+ 146253+.

Po 250 zł. na N-ry:

127 56 322 428+ 590 735+ 1058 60 182 326+ 66 446 77+ 541 642 718+ 815 25 56 2050 128 56+ 259 433 606 830 3160 378 433 38+ 536+ 972 74 77 4022 23+ 33 51 80 145 216+ 364 472 711 21 814 5043 190 94 211 482+ 537 702 822 906 6212+ 17+ 32 434 45+ 645 720+ 45 809+ 930 50 7142 232 80 334+ 464 653 72+ 761 79 956 8056 154 84 254 329 94·463 507 50 870 917 48 9060 89 96+ 242 410 23 35+ 63 75 93 711 951 83 10054 89 125 26 68 87 348 62 96 578 83 673 709 903 46 11296 422 77+ 501 683 814 903+ 50 12085 105 246 48 84+ 349 737 75 726 75 875 976 13058 86 98+ 192 512 670 752 64 85 860 906 45+ 14295 318 406+ 97 500 43 65 632 894 949 15071 118 129+ 39 97+ 335 430 603 39 92 810 25 32 45 16069 282 303 72+ 427 530 638 796 17067 97 137 40 434 92 415 524 60 732 830 18051 158 59 202 59 467 82 540 689+ 780 808 76 19023 254+ 57 68 449 538 765 20021 341 45 46 532 653 21238 396 747 809 22046 100

52 344 66 596 97 732 92 861 904 23024 67 284 515 73 781 80 24118 90 378 412 43 60 77 678 820 25019 85+ 192 326 426 48 57 519 20+ 612 719 40 83+ 96 840 45 988 26056 123 91 300+ 596 706 804 27224 486+ 570+ 662 746 830+ 949 28152+ 74 315 66 562 76 723 29137 44 282 366 755 72 855+ 954 63 30141 90 213+ 369+ 476 609 17 36 710 940 31312 522 79 687 99 704 64 830 60 97 928 76 32062 66 164 312 711 31 44 33039 196+ 224 77 516 60 38 94 754 886 34029 110 262 465 517 969 77 35056 80 107 14 212 493 98 517 617 744 36029 41 221 41 45+ 69 324 96 480 597 753 920 37174 76 438 674 724 875 996 93.

38187 230 14 63 467 71 89 752 802 927 39012 155 58 97 469 78 806+ 70 40083 221 303 49 79 400 518 25+ 622 55 691+ 41028 60 108 243 52 300+ 482+ 798 42148 229 51 458 534 86 517 22 96+ 882 970 43051 59+ 95 207 357 95 842 46 47 44031 152+ 70 71 337+ 75 90 403 64 629 94 798 805 88 978 45026 76 196 99 327 526 35+ 37 58 639 753 85 97 927 46065+ 161+ 210 62 376 83 895 47126 247 62 67 97 406 08 537+ 39 671+ 970 48053 144 87 49 82 406+ 50 652 94+ 772 812 35 947 49354 697 942 50014 18 70+ 161 87+ 299 319 86 653 78+ 887 910 51171 225 35+ 316 35 566 762802 05 65 943 52146+ 296 353 83 454 512 674 727+ 84+ 812 20 937 53025 204 307 405+ 578 704+ 86+ 961 54038 137 64 92 247 51 506 46 649 94 800 929 47 55210 36 56+ 397 446 523 58 5070+ 167 364 93 636 84+ 701 928 94 57135 219 20 358 584 651+ 58 755 836+ 69 904 58130 278 399 592 657 710+ 59015+ 241 57+ 474+ 666 85+ 855 921 41 46+ 60098 164 254 80 43 694 590 714 26+ 824 60 974 61076 165 82 96 208 315 49 455 70 580 81 617 785+ 816 28 75 963 95 62013+ 36 47 213 42 92 328 93 406 90 592 672 859 678 63407 719 805 94 921 64149 263 324 410 62 730 99 562 87 646 742 902 65001 44 50 101 26 53 74 79 414 56 516 70+ 643 824+ 87 964 66017 218 350 497 591+ 784 813 908+ 12 83+ 67175 90 93 206 397 448 581 642 802 980 68064+ 96 224 64+ 556 98+ 801 950 69003 122 238+ 473 672+ 863 901 70084 100 262 362 402

542 80 91 628 64 727 50 945 71109 33 314+ 421 509 16 623 58 765 833 72075 138 224 64 338 536 64 73 696 779+ 901 73202 49 552 59+ 621 90 768+ 918 46 74116 37 84 210+ 61 514 39 766 77+ 855 930 75012+ 110 205 37+ 67 88 302+ 60 638+ 720 56+ 938.

76021+ 24+ 243+ 45 451 552 724 876+ 921 51 77095 186 88 362 436 90 95 662 737 815+ 26 511 15+ 43 45 90 78000 08 42 227+ 304 440 500+ 64 91+ 99 688 750+ 53 86 812 21+ 79188 371 621 51 640 774 844 54 901+ 90 95 80024 126 60+ 88 567 76+ 644+ 811+ 74+ 918 35 52 81027 62 130 286 342 51 433 561 611 706 11 62 82028+ 85 195 255 334 57 532 648 58 732 964 83067 404 62 543 606 714 17 25 93 836 996+ 84091 153 671 74 706 852 77+ 99 940 85037 95 105 218 93+ 496 542 94 738 78 86020 140 222 72 423 47+ 561 716 25 96 861 87035 41 54 91 122 26 32 63 497 533 623 799+ 878 923 64 97+ 88171 219+ 461 545 75 753+ 809 89029 173 250 346+ 56 724 856 956+ 89 90001 221 54 545 72 736+ 900+ 09 91121 487 562 65+ 603 60 77 945 54+ 92149 95 244 327 415 89 616 61+ 91 98 853 924 93009 90 95 214 362 92 431 75 515 640 813 23 92+ 906 94043 152 264+ 88 98+ 387 619 25+ 765 826 96 98 921 47 93 95066 140 215+ 25+ 465 758 64+ 96026 46 82 153+ 73 224 38 500 24 667 707 20 898 918 82 97042 44 76+ 374 487+ 598 670 91+ 807 75 87 924 25 57 98004 27 63 93 101 31+ 26 388 534 623 30 806+ 68 930 99027 200 41 75 87 595 612 731 806 950 100012 42 159 332 62+ 94 531 813 935 37 65+ 101023 98 113+ 44 66 339 73 410 666 833 79 102046 455+ 526 91 778+ 829 39+ 87 907 46 103130 285 468 572+ 91 632 68 88 965 97 104010 220+ 332 400 81 636 48 60 73 887+ 960 62 99+ 105140 280 438 502 31 36 654 934 55 106011 66 143 331 92 95 413+ 611+ 757 88 17088 142+ 261 343 53 584+ 763 814 54 78 900 82 108064 75 96 343 550 644 740 109042 162 250 89 97 585+ 645 731 800 83 110052+ 259+ 320 64 479 504 621 42 741 62+ 96 832 76+ 942 59 111090 451 88 569 702+ 54 815 21 70 76+ 88 954 112052 112+ 72 281+ 405+ 36+ 90 605 58 66 73 711

841 944 54 11305 122 99 296 457+ 736 45 803+ 79 83 905 58.

114149 76 276 530 605 720 30+ 814 51 115028 18 179 512 4 6619 61 73 74 77 703 29 817 67 920 116156 251 72 497 536 62 73 88 641 83 98+ 801 117016 21 53 175+ 91 260 304 48+ 750 842 904 08 32 118022 310 479+ 529 603 09 997 119002 36 50+ 106 07+ 43 212 30+ 71 340 79 401 90 509 35 651 760+ 120028 77+ 295+ 336 61+ 481 99 532 665 69 87 93 799 827+ 990 121067 79 198 230+ 39+ 74 77+ 79 457 97 526 48 85 684 701 49 80 847 121111 227 413 61 655 99+ 702 834+ 903 123409 77 576 612 36 718 19 68+ 86 124264+ 87 94 344 485 556 690 706 75 96 849 94 954+ 125095 174 90 341 410 38+ 549 81 694+ 730+ 828 67 949 126046 53 99 104 43 47 62+ 92 255 320 57 431+ 38 98+ 559 603 49 55 805 73+ 931 33 42 127093 149 283+ 352 53 62 457 534 83 781+ 85 93 829 40 982 128017 42 247 56 80 487 88 610 23 42 814 68 129081+ 129 47 98 504 62 309 52 77 405 67 547 64 66 621 45 716 97 846 924+ 39 53 57 130040 211 370 78 512+ 71 96 622 787 64 872 961 48 131223+ 53 905 46 65418 29 534 641 776 841+ 992 132108+ 98 313 34+ 52 90 466 70 631 58 69 783 921 133134 202 10 55 429 54 506 705+ 810 21+ 46 134079+ 299 469 625+ 88 733 55 868 69+ 75 961 135146 203 06 24 343 541 663 996 136002+ 44+ 48+ 91 139+ 62 297 307 59 400 40+ 650 95 783 87 13 137111 278 368 515 690 715 831+ 138098 342 70 640 749 867 139050 78+ 173 78 410 68+ 82 565 66 607 22 700 944 46 140178 353 643 761+ 800 141143 49 258+ 316 17 468 526+ 62 66 910 142066 70+ 74 108+ 236 341 77 93 403+ 616 78+ 744 55 899 938 81 143015 714 28+ 816 80 144017 140 87 223 79 300 73 680 781 930 145042 78 85 257 74 303 88 806 86 917 68 83+ 146011 146 270 317 33+ 48 52 447 564 606+ 54 65 93 921 42 147090 97 128 52+ 203 48 94 358 706+ 32+ 842 34 35 904+.

Na numery oznaczone + padły premie, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnienia 5-ej klasy.

Super-Balony MICHELIN znowu NAJLEPSZE!!

Przypominamy że **OPONY** oraz **CZĘŚCI ZAMIENNE** Najtaniej dostarcza Hurtownia **BERSON** Narutowicza 16

Super-Balony MICHELIN znowu NAJLEPSZE!!

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס
א לערן-יונגל איז נויטיק ... פאר
שלאָסעריי וואַמענהאָף 4, פראָנט. 1496

א קוואַליפיצירטע פערקויפערין ווערט
געזוכט פון זאָפּארט. זאַוואַדזקאַ 26,
פרייער.

ראקאלען
1 אָרער 2 צימער מיט א קיך פאר
א סובלאָקאַטאָר מיט א באזונדערן איינ-
גאנג ווערט פון זאָפאָרט געזוכט. אָפערטן
אין אדמ. פאר „D".

א געוועלב מיט א שטוב פון זאָ-
פאָרט צו פערמיטען. פּאָלודניאָווע 18,
ביי לועל. 1494

א פראָנטאָווע געוועלב איז פון זאָ-
פאָרט צו פערדינגען געגען ביליג דירה-
געלד. וואָסקאָדניאַ 26, ביי קאָהן. 1479

צו פערדינגען א בעקוועהם געוועלב
אויף מצות פּיָטרקאָווסקאַ 7, אין פרוכ-
טען-געוועלב. 1501

פערשידענעס
Absolwentka Miejskiej Szkoły Handlowej Wieczorowej poszukuje posady w zakresie handlowym. Łaskawe oferty składać proszę w adm. pod „M" 1497

ס'ווערט אנגענומען צו
טרייבן און שערען
רעיעל, נוט און ביליג
מ. פיימאן, זאַכאַדניאַ 66
קווער אָפיצינע, פּאַרטער.

לעטשניצע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטן
און דענטיסטישער קאַבינעט
11 בזשעזשינסקע 11
טעלעפאָן 137-63
עס נעמען אָן דאָקטוירים ספּעציאַליסטן:
שיפּמאַן, וואָלינסקי, שמיר-
געלד, קערשנער, לובישש,
שמעראַוואָסקי, סלאָבאַדסקי,
יאַלצוואָסער, איציקזאָן, קראַ-
סאָווסקי, יאַקובזאָן
און דענטיסטין סטאַראָפּאָלסקאַ.
וויזיט ביז 3 נ"מ 3 זל.

לעטשניצע
זגערזשער 17
נעהמט אן קראנקע אין
אלע ספּעציאַליטעטן
פון 9 פריה ביז 7 א ביינער אוונט.
וויזיט 3 זל.

אַכטונג לאָדז און פּראָווינץ
די ביליגסטע און רעיעלסטע
קוועלע פון אלפערט
לאנגעמלבושים
לאָדז, אגראָדאָווא 1
משה לאַבערשטיין.

כירורגיש
וועכנעריין-קליניק
„SANATO"
S. z o. o.
אגראָדאָווא 10 טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
געבורטען II קל. 175 זל.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטן
זאַוואַדזקאַ 1.
גאָר פאר וועגערישע הויט-קראַנקהייטן
און מענער-שוואַכע. אַנאַליזען פון בלוט
און אוריקאַטאָרס אויף סיפיליס און טריפּער.
קאָנסיליום מיט ספּעציאַליסטן פון
אוראָלאָגישע און נערווען-קראַנקהייטן.
קוואַרץ-לאַמפּען עלעקטרישער היילן-
קאַבינעט, קאָסמעטיק.
— טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אָוענד. —
פון 11 ביז 12 בייטאָג און פון 2 ביז 3 נ.מ.
נעמט אָן א פרוי-דאָקטאָר גאָר קינדער און
פרויען, זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכם.
באזונדערע ווארטע-צימער פאר פרויען.
וויזיט 3 זל.

זיכערע הילף און א רפואה!
אהן אָפּעראַציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פער-
גיסונג פאר קראַנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און
קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף, פאר הויקערס און פיס.

פערלאָזט נישט די קראַנקהייט, ווייל דער ווינקעל-
בראָך ווערט גרויס און א מענשען-קאָפּ און עס פאַלט אַרײַן אין דעם
פיס איז דער קראַנקער אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די
קישקעס ווערט ער בעטריגע און שטערבליך. ספּעציעלע גאָנצע היילונג
...
פאר פערקרימטע פיס און פלאַטפיס, ווי אויך קינסטליכע גאָנצע פיס.

Proj. Sanatorjum Ortoped. „SALUS" na Wiśniowej-Górze Dyr. J.Rapaporta

אַכטונג! פון 15. מאי ד. י. ווערט
געעפענט אין ווישניאָווא-גורא
(נעבען לאָדז) א ספּעציעל
אָרטאָפּעדישעס סאַנאַטאָריום
פאר די אַלע אויבענאָנגעמערקטע קראַנקע.
מאָנאַטליך נאָר 150 זל. נעבנצע
פערפלעגונג און וואוינונג.

Dyr. J. RAPAPORT
Specjalist-Ortoped
Łódź, Wólczańska 10
tel. 221-77 front, parter.
פערזייבערטע פון קראַנקען-קאַסעס ווערען
אויך אָנגענומען!

דאַנקזאָגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאַנק דעם גרויסען ספּעציאַליסט ה' ד"ר.
י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 פאר זיין בעגלויבליך אויס-
קורירען מיך פון א שווערער ברוך-קראַנקהייט. השם פּוטל איר מיך געגליך געווגר.
א. מראהן, רב.

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציאַל-אַרצט פאר הויט-און געשלעכטס-
קראַנקהייטען
פּיעטרקאָווער 10, טעל. 245-21
נעמט אָן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1—2 מיטאָג
און פון 5—9 אָוונט. זונטאָג פון 10—1 בייטאָג.
אלע אַרט אנאַליזען.
פאר אַרבייטסלאָזע לעטשניצע-פּרייזן

Dr. med.
L. BERMAN
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07.
ספּעציאַל-אַרצט פאר הויט- און געשלעכטס-
קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע - בעהאַנד-
לונג און סעקסועלע בעראַטונג.
נעמט אָן פון 8—11 פריה און 4—8 אָוונט,
זונטאָג פון 9—1 בייטאָג.
פאר אונבעמיטעלטע - לעטשניצע-פּרייזן.

אַנאָנסען-פּרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפּאַלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ „ „ —68 „ „ „ „ 4 „
נאָכ'ן טעקסט—12 „ „ „ „ „ „ —18 „ „ „ „ „
אויסער דער שטאָדט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. א מ/מ
(אין דער זייט 8 שפּאַלטען)
קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווער-
טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע
וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאַמענטס-פּרייז:
אין לאָדז — 4 זלאָטעס א חודש
מיט אָפּטראָגען א היים. אויף דער
פּראָווינץ — 5 זל. א חודש; אין
אויסלאַנד 7 זל. אמעריקא—1 דאָל.

פּעהלערן, וועלכע ענדערן נישט
פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון
דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט
צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער
צוריקצוצאָהלען פאר דעם אַנאָנס

פאר'ן אינהאַלט און טער-
מין פון די אַנאָנסען איז דער
פערלאַג ניט פעראַנט-
וואָרטליך. די אדמיני. איז
אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i dw k.. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman